

Uhke talvepark Lauluväljakul

Tallinna Lauluväljaku talvepark sai lisaks *snowtubing*'ule, uisuplatsile ning õppenõlvale valmis lumelauapargi. Aega läks, aga asja sai!

Pargi ehitamisega nähti palju vaeva.

Lisaks uuenduskuuri läbinud elementidele saadi ka täiesti uued reilid. Täpsemalt: talvepargis on 2 x 6m box, 4m box, dragon box, double kink rail, flat rail 5m, flat rail 6m, down rail 6m, c-rail, battelship ning hooaja jooksul lisanduvad ilmselt ka c-box ja piknikulaud.

Talvepark näeb väga uhke välja ja ootab sõitjaid.

Kes veel trikitama ei julge minna, saab julgust koguda õppenõlval harjutades.

Jätkuvalt pakub suurepäraselt elamust *snowtubing*, mis on mõeldud nii noortele kui ka vanematele.

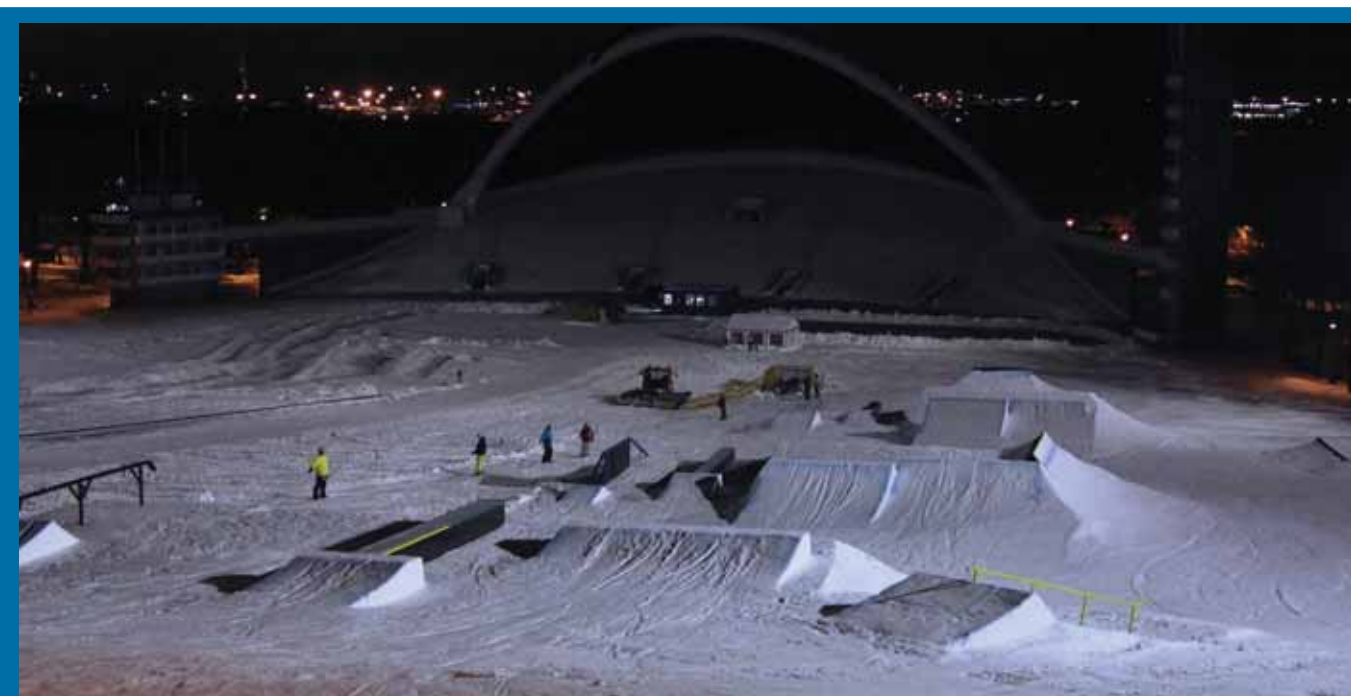
Äraseletatult: *snowtubing* on sõitmine lumerõngal selleks spetsiaalselt ehitatud radadel. Hetkel on radu kaks, kuid lähiajal lisandub veel kolm.

Lisaks kõigile neile põnevatele tegevustele on võimalik nautida uisutamist otse Laululava kõrval looduslikul jääl. Kui endal uiske pole, saab need talvekeskusest rentida.

Veebruaris on oodata Lauluväljakule ka lumelinna, mis on planeeritud laulukaare poolt vaadates paremasse serva. Täpsem info lumelinna kohta varsti talvepargi kodulehel (www.talvepark.ee).

Talvepark jääb avatuks kuni lund jätkub.

Henri Kalm

Kas siis selle maa keel...

Me mäletame Eesti Vabariigi taassünni aegu. Aegu, mil Rahvarinde vaim oli eestlust ühendav, Interrinde vaim aga lõhestav. Need kaks vaimuhoiakut pole poliitikast kuhugi kadunud, neid kohtab nii riigiparaadis kui ka erakondades.

JAANUS KARILAI
Haapsalu volikogu esimees

Ühendavast vaimust kantuna reageerin alati, vahel ehk liiga-agi emotsionaalselt, katsetele pisendada seda, mis tähendab meie rahva püha konstitutsioonilist tahet jääda püsima oma keeles ja kultuuris.

Kes võib, kes ei või

Kui pikalt valitsusvastutust kandnud koalitsioonipoliitik (IRL) kirjutas perepoliitilisi väärtusi taastama ning lastele valimisõigust andma kutsudes: „Eesti riik põeb surmatõbe“, ei järgnenud avalikkuse valulist reaktsiooni. Omavahel tulebki asjadest otse rääkida, naabrite õlale ei lähe me nutma ega hädaldama. Olen rääkinud vajadusest taasühendada Lääne-

maa Eestiga, taastades Haapsalu – Tallinna raudtee. Eks lähitulevik näita, millist vaimust kannab majandusminister Juhana Part. Sellepärast astun alati selgesti välja ükskõik kust tulevate katsete vastu lõhkuda meie rahva püha konstitutsioonilist tahet püsima jääda oma keeles ja kultuuris. Pikalt valitsusvastutust kandnud koalitsioonipoliitik (IRL) kirjutas: „Eesti riik põeb surmatõbe“ – ja mitte keegi ei teinud väljagi. Ent andis Yana Toom mõista, et eesti keelele pole tulevikku... ja mitte keegi ei saa enam öelda IRL-i juhile Reinsalule: „Laula, laula, pappi!“ Mis ühe jutuna oli nagu hane selga vesi, tuli teiselt nagu kirvehoop. Minu hinnangul märgistas Toom problemaatika vales

JAANUS KARILAI: „Isegi kui me täna näeme, et riigist on tehtud kasumlik koalitsiooniparteide eratevõtte, peame rahvana veelgi kindlamalt seisma nende väärtuste pinnal, mille tahame ühel päeval uuesti maksma panna.“

keskkonnas. Ning osutas ta just IRL-ile teene, pakkudes end kergeks propaganda-saagiks. On traagiline kõigile meile, kui kujunenud olukorda naudivad koos nii Yana Toom kui ka IRL-i erakond. Kord oli juba analoogne olukord Jevgeni Kogani ja Isamaaliidu vahel. Südamest rõõmustasin, et selline kooslus kadus pikki aastaid tagasi. Aeg näitas, et rõõmustasin liiga vara.

Meie mure

Yana Toom tematiseeris eesti keele s(t)aatuse oma poliitilise usaldusvääruse hinnaga. Pani kirve alla omaene poliitika-kaela. Aga see on tema isiklik mure. Võib-olla ta ei hooligi sellest, sest eestimeelse arvamusruumi võitmine oma usaldusväärusega pole talle ehk tähtis. Kitsas poliitiline pragmatism!

Meie mure on muus. Toomi poliitiline egoism ja efektitsemine välisajakirjaniku ees tõi

ilmsiks need väärtused, millest me oma riigi rahvana ei kavatse taganeda.

Keskerakonna programm ütleb: „Eesti rahvas on loonud aegade jooksul oma identiteedi, mis väljendub meie keeles ja kultuuris, kommetes, tavades, arusaamas vabadusest ja vastutusest. Need on väärtused, mille hoidmise ja kaitsmise peab tagama riik.“

Ja kui riik seda ei suuda, siis: „Elujõuline kultuur on kogu meie rahvuse elujõu tagatis ning järjepidevuse ja kestmise alus... Selle säilitamine on meie kohus ja ülesanne.“ Isegi kui me täna näeme, et riigist on tehtud kasumlik koalitsiooniparteide eratevõtte, peame rahvana veelgi kindlamalt seisma just nende väärtuste pinnal, mille tahame oma riigis ühel päeval uuesti maksma panna.

Probleem ei ole filosoofiline.

Loe edasi lk 3

Juhtkiri

Põllumeeste nõudlik sõnum jõudis pärrale!

ESTER TUIKSOO
Riigikogu liige Lõuna-Eestist

Juba kevadehõngulisel, kergelt uduvihmasel veebruari õhtupoolikul kogunesid Eesti põllumeeste esindajad Tallinnas Raekoja platsile. Mõõda *Via Baltica*'t tulid põllumehed, kuni Leeduni, iga kilomeetri järel välja – põletama põhupalle, et anda Brüsseli otsustajatele märku liigkasinatest põllumajandustoetustest Balti riikides. Nii mindigi siinmail „tulisel“ elava aktsiooniga vastu põllumajanduse uuele finantsperioodile aastateks 2014–2020.

Põhupallide põletamise aktsioonis löid meil kaasa kõikide parlamendierakondade noortekogud. Keskerakonna noored katsid Harjumaa *Via Baltica*'t – selle eest neile suur-suur tänu. Noored tulid üksmeelselt välja eesotsas oma juhtide Jaanus Riibe ja Vladimir Svetiga.

Mäletatavasti saadeti sügisel Eestist nõukogudeaegne traktor sama sõnumiga Brüsselisse. See tähendab, et meie põllumees on hakanud endast rohkem märku andma, ja seda põhjamaiselt viisakal kombel.

Seekord siis võitlesime, lõkkelu abiks, konkurentsivõimelisema toidutootmise eest. Meie rahvuslik „ümbrik“ põllumajanduse ja maaelu jaoks peaks sisaldama uuel finantsperioodil 1,728 miljardit eurot. Peaminister andis eelmisel nädalal viimasest Euroopa Ülemkogul käimises naerusuise intervjuu, teatades, et muude eelarveliste saavutuste hulgas on eestlased saanud ka uueks finantsperioodiks 2014–2020 põllumajanduse otsetoetuste taseme, mis jääb vaid veidi alla 75 protsendile Euroliidu keskmisest. Millegipärast saabub see tase ka alles perioodi lõpuks. Kuid lahendus seegi! Maaelu arengutoetused on veel kujunemisel. Kui palju Eesti sinna juurde või ära tõsta võib, me ei tea. Loomulikult peab kevadel need „saavutused“ heaks kiitma ka Euroopa Parlament.

Meid on tihti süüdistatud väga Eesti-keskses suhtumises EL-i ühtsesse põllumajanduspoliitikasse. Muidugi on meil maahind neli korda madalam kui Hollandis, aga oma põllumajandustoodanguga oleme pidanud võistlema

KESKMÖTE: Baltimaade põllumehed arvavad, et iganenud põllumajanduspoliitika vajab kaasajastamist.

ühisel turul juba enne Eesti liitumist Euroopa Liidu ühisturuga. See on omakorda tinginud suured muutused ettevõtete arvus, tootmismahutades ja omakeringis. Kuuldavasti Saksa põllumehed pisut loobusid oma hektaritoetusest. Kuidas käitusid teised netomaksjate-riikide esindajad, me veel ei tea.

Eelmisel aastal täitis 50 aastat ühtse põllumajanduspoliitika loomisest Euroopa Liidus. See poliitika on siiani ainus ühtne reguleeritud poliitika kogu ühenduses. Algselt oli selle loomulikult teine eesmärk – kindlustada liikmesriigid (toona kõigest kuus riiki) peamiste toiduainetega. Ühtset põllumajanduspoliitikat on aastate jooksul korduvalt reformitud, ka praegu arvavad Baltimaade põllumehed, et iganenud põllumajanduspoliitika vajab kaasajastamist.

Praegu aga on 27 liikmesriigi vahelise põllumajanduspoliitika reformimine palju keerulisem kui varasematel aegadel, mil liikmesriike oli vähem. On kuulda ka arvamusi, et parem oleks, kui neid toetusi üldse poleks. Jah, meie põllumehed oleks nõus, kui üheski liikmesriigis toetusi ei makstaks. Siis tuleks ka arutada, mis hinnaga müüakse põllumajandussaadusi töötlejatele ja missuguseks kujuneb nende hind kaupluselettidel, pärast tööstuses lisandväärtuse andmist.

On igati tervitav meie põllumeeste aktiivne taustatöö valitsuspoliitikutega. Kohati jäi mulje, et Põllumeeste Keskliit ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda tegid Euroopa suunal ära kogu mõjutustöö ning valitsusel polnud muud vaja, kui käia Brüsselis „vormistamas“. Kui kõigi kolme Balti riigi põllumehed tegid väga aktiivselt koostööd uue finantsperspektiivi tingimuste mõjutamisel, siis Eesti valitsuse poolt jäi koostöö kolleegidega Lätist ja Leedust kahjuks tagasihoidlikuks.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde urmi@kesknadal.ee 6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik indrek@kesknadal.ee 6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim tiit@kesknadal.ee 6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalal ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Must: kultuuri võib oodata kärpimissoht

Riigikogu kultuurikomisjoni aseesimees, Tartu Ülikooli professor Aadu Must (*pildil*) ütles viimase aja uudiste kohta, kultuuriminister Rein Langi ja kultuuritegijate teravnenud vahetunde kommenteerides, et Kultuuriministeeriumi haldusala asutuste konfliktid ministriga teevad ärevaks ning vajavad Riigikogu suuremat tähelepanu.

„Juba tõgavad ka ajalehtede juhtkirjad, et kultuuriminister Lang on nii tegus inimene, et vahetab esimesel võimalusel kultuuriasutuste nõukogudest välja kõik kultuuriinimesed. Kindlasti on siin märgilise tähendusega nii filmitootjate protest Eesti Filmi Instituudi nõukogu koosseisu muutmise suhtes kui ka Meelis Pai kangutamine Nukuteatri juhi kohalt. Kusjuures Nukuteatri

nõukokku kuuluv ettevõtja on kurtunud, et nõukogus istuva kolme ametniku ja kahe ärimehena on keeruline teatrit juhtida.“

Must rõhutas, et Langi poolt jõuline kultuuriinimeste tõrjumine kultuuriasutuste juhtimisest heidab Kultuuriministeeriumile varju ja tekitab usaldamatust. „Märgid viitavad ka sellele, et tegemist võib olla ettevalmistusega suuremaks rahaliseks kärpeks kogu Eesti kultuurivaldkonnas. Seesugused vangerdused vajavad kindlasti parlamendi suuremat tähelepanu ning kavatseme neid teemasid kultuuriministriga arutada nii arupärimiste kui ka infotunni vormis.“

Must ei välista võimalust, et Keskerakonna fraktsioon kutsus Langi täpsema info saamiseks oma koosolekule.

Ettevaatust, Vikipeedia!

President Toomas Hendrik Ilves on vabariigi 95. aastapäeva puhul tunnustanud eestikeelse Vikipeedia arendajat, Tallinna Ülikooli dotsenti Andres Luuret Valgetähe V klassi teenetemärgiga tegevuse eest vabatahtliku abistajana ja kohaliku elu edendajana. Eesti Päevaleht tutvustab filosoofi ja tõlkijat Luuret kui kõige kauem Vikipeediat arendanud eestlast.

Seoses sellega meenus Kesknädalale meie jaanuarikuus Vikipeedia teemal ilmunud tähelepanek. 3. jaanuari Õhtuleht kirjutas, kuidas luhtusid infoturbeeksperti Tõnu Samueli katsed lisada ingliskeelses Wikipedias Mart Laari artiklisse negatiivse varjundiga sündmusi, kuna keegi hoolitseb pidevalt selle eest, et Laari kohta ilmuv oleks eranditult positiivne. Seevastu Tallinna linnaapea Edgar Savisaare kohta sisaldab ingliskeelne Vikipeedia palju negatiivset (vt 3. jaanuari Kesknädal – „Wikipedia tsensor vuntsib Laari ja mustab Savisaart“).

Vikipeedia mustab ka Kesknädalat, mille tutvustus ingliskeelses

versioonis annab teada, et lehte on kritiseeritud märkimisväärselt nõukogudeaegsete ajakirjanike nagu näiteks Ralf R.

Parve (*pildil*) palkamise eest. (Siinkohal rahu hea kolleegi Ralfi põrmule! Eestimeelsemat ja kommunistivaenulikumat inimest annab otsida! Ka oli Ralf aastail 1992–1995 Riigikogus kuningriiklane.) Vikipeedia väitel on Kesknädalat süüdistatud ka nõukogudeaegsesse ajakirjanduskultuuri kinnijäämise eest. Vikipeedia kaudu halvustamise võtteks näibki olevat anonüümsete süüdistajate ja kritiseerijate ütluste esitamine. Järelikult pole Vikipeedia puhul tegemist usaldusväärse entsüklopeedilise, vaid poliitilise, pealegi ühesuunalise poliitilise netiväljaandega.

Kesknädala tutvustus eestikeelses Vikipeedias on ülilakooniline. Ainsa viiteartiklina ligi 14 aastat ilmunud nädalalehe kohta on seal kirjas Aleksander Krjukovi artikkel 27. juuli 2011 Eesti Päevalehest – „Keskerakond tegi liikmeile Jüri Ratast kritiseeriva Kesknädala numbril välja“.

Kesknõored räägivad hammastest, ausalt!

Keskerakonna noortekogu eestvedamisel alustati Facebook'i kampaaniaga, kus pildigaleriis näidatakse, millises hullus seisus on Eesti inimeste hambad. Noortekogu esimehe Jaanus Riibe sõnul on meie inimeste hammaste tervis pärast hambaravihüvitise kaotamist 2008. aastal oluliselt halvenenud. „Toonane 300-kroonine hüvitis ei olnud teab mis suur raha, kuid võimaldas vähemalt kord aastas kontrollis käia, ja nii tõsisematele hambaprobleemidele jälile saada. Nüüd ei lähe paljud inimesed pahatihti kontrolligi, trotsides valutavaid hambaid.“

Riibe selgitas, miks seda noortekampaaniat vaja on: hambaraviteenuse hinnad on 2008. aasta algusega võrreldes viie aastaga kõrgustesse tõusnud. Eesti on ainus riik Euroopas, mis ei osale elanike hambaravikulude tasumises. Kesknõorete seisukoht on, et selline olukord peaks muutuma.

„Seetõttu toomegi hambutu Eestimaa Facebook'i abil avalikkuse ette. Loodame oma kampaaniaga anda sotsiaalministriile ja valitsusele märku, et hammaste tervis on inimestele ületamatu

probleem, mis riigipoolse toeta ei lahene,“ rääkis Riibe.

Kesknõored koguvad üle riigi fotosid inimeste hammaste olukorrast, ja loomulikult on kõik oodatud kaasa lööma. Foto saatjatele garanteeritakse anonüümsus.

Pole vist vaja noortekogu ettevõtmisele lisada, et Facebook on ülemaailmne infoallikas – kas vajame sellist ausat visiitkaarti meie kui eriti arenenud IT-tigri ja tasakaalus eelarvega riigi rahva kohta? Üks jube hammasteta suu pilt kaalub üles ju kõik Ligi ja Ansipi fassaadimaalimise pingutused. Ja kui neid pilte on tuhandeid???

Kampaaniat saab jälgida aadressil <http://www.facebook.com/Hambadkorda>

HIIBUSE NÄDAL

IRL-i ESIMEES VALIS
SISYPHOSE ROLLI OMA
ERAKONNA VALIMIS-
KAMPAANIAKS

Kas siis selle maa keel...

Algus esilehel

Me teame ju, et kõik kultuurid, kõik keeled, kõik riigid surevad millalgi. Isegi planeet Maa kukub kunagi Päikesesse, nagu kinnitab IRL-i ridadest Ene Ergma.

Aga sellest hoolimata keeldun suhtumast oma riiki ühepäeva-peremehena. Rahvana on meil moraalne kohustus elada iga päev niisuguse vastutustundega, nagu elaksime igavesti. Me ei ole oma riigis ühepäeva-peremehed. See ühelt poolt sügavalt isiklik, tunnetuslik peremehe vastutus oma maa, oma rahva, oma keele ja kultuuri ees peab saama meie sõnumiks ka väljaspool seisjatele. Seda peab nägema ja tajuma kogu maailm – Venemaa, Ameerika Ühendriigid ning Euroopa Liit eelkõige!

Pühad tekstid

Meie rahvusel on omad pühad tekstid. Üks esimesi neist pärineb Kristjan Jaak Petersonilt: „Kas siis selle maa keel laulutuules ei või taevani tõustes üles igavikku omale otsida?“ – teistes keeltes ei ole neil ridadel mõtetki!

Ja teine: „Meie ei taha olla, ei ole vaikiv, ununev lehekülge aegade-raamatus: meie otsaette on kirjutatud elusõna! Meie silmades säravad säde-med, meie põues lainetab julgus ja jõud, hoovab elu! Meie ulatame käed pilvede poole! Meie sammume suure sihi poole: meie tahame elada ja kirjutada aegade-raamatusse...“ Kuni me mäletame ning järgime seda Anna Haava loitsitud ühisvannet, ei ole me kadunud rahva ega kultuurina.

Küsimus on eeskätt moraalne.

Sellepärast annab kallaletung rahvumoraalile minu meelest selgema ja laiema tähenduse sõnapaarile „moraalne vändjas“, mis laienes amoraalsetelt riigijuhtidelt nüüd ka ühele Riigikogu liikmele, kes teenib riiki oma rahvale silma vaatamata. Kui Eesti enda poliitikud tallavad jalge alla eesti rahva moraal, siis ei pea rahvas moraalselt mitte järele andma, vaid koonduma ja tugevema. „Me hoiame nõnda ühte kui heitunud mesilaspere, me hoiame nõnda ühte ja läheme läbi mere... mis tõuseb me vastu tige... ja muud me ei vaja tuge kui üksteise selged õlad...“ – nii kirjutas nõukogude ajal Paul-Eerik Rummo, nüüdne valitsuse andunud õigustaja. Keskerakonna programm ütleb: „Eesti rahvas on loonud aegade jooksul oma identi-

VEERANDSADA: Täna täpselt kahe kuu pärast, 13. aprillil möödub 25 aastat hetkest, kui Edgar Savisaar kutsus telesaates looma Rahvarinnet.

teedi, mis väljendub meie keeles ja kultuuris, kommetes, tavades, arusaamas vabadusest ja vastutusest. Need on väärtused, mille hoidmise ja kaitsmise peab tagama riik.

teedi ei suuda, siis: „Elujõuline kultuur on kogu meie rahvuse elujõu tagatis ning järjepidevuse ja kestmise alus... Selle säilitamine on meie kohus ja ülesanne.“

Meie kohus. Meie ülesanne. „Kuni siin maal leidub veel põlvpeikkune poisike või tüdrukuke...“

Ma olen õelnud.

Jaanus Karilaid

Reformi alatus ja IRL-i autus Paides

1991. aastal, kui Eesti taasiseseisvus, seisnes minu ülim rõõm tundmises, et lõpuks ometi saan rääkida tõtt. Ei peagi enam hukka mõistma inimesi, keda kästakse hukka mõista, ja kiitma neid, keda kästakse kiita. Et ma ei pea käsukorras enam valetama. Ma pole kunagi talunud valetamist, olen püüdnud elada ilma valetamata ja olen oma lastele õpetanud elutarkust katsuda elada ilma valetamata. Et kui ei saa rääkida tõtt, siis jätku rääkimata, aga argu valetagu.

KAI KIMMEL
apteegi juhataja,
Paide linnavolikogu
keskfraktsiooni liige

See, mis on toimunud Paides, on meedias leidnud elavat vastukaja. Keskerakond on tehtud patuoinak ja sündmuste valandajaks. Natuke kriitikat on imbutud ka IRL-i aadressil, kuid tähelepanuta on jäetud segaste asjade tegelikud käivitajad ja hallid kardinalid-intriigipunjad, eeskätt Reformierakonnas.

Poliitikuna võiksin neid isegi mõista. Olla kaks hooaega opositsioonis ja arvestada, mis selle erakonna ümber toimub riigis tervikuna (*Silvergata* ja VEB Fondi skandaal), võib juhtuda ka kolmat korda, et jäädakse jälle opositsiooni. Siin ei saa ju enam vahendeid valida.

Inimesena ma seda aga ei mõista.

Omavalitsused Tallinna surve all
Pole kellelegi teadmata, kui raskelt sündis Paides pärast 2009. a valimisi IRL-i ja Keskerakonna koalitsioon, sest riigis olid võimul Reform ja

IRL. Sama püüti teha ka omavalitsustes, isegi jõumeeetoditega. Kõike juhiti parteide peakontoritest. Sõideti Tallinnast kohale ja tõmmati liistule siinsed liikmed. Teame, et IRL-i *Res Publica*-tiibi Paides püüdis sellele igati kaasa aidata ja käsku täita, ainult et *Isamaa*-tiival oli julgust sellele vastu seista.

Linnalegendiks on muutunud Mihhail Feštšini (Paide linnavolikogu aseesimees, IRL) lausunud sõnad oma peakontori bossidele: „Tehke riigis mis tahate, meid jätke rahule! Kui see teile ei meeldi, võime Paides IRL-i kontori uksest sulgeda ja sildi maha kruvida.“ Ma tahan IRL-i *Isamaa*-tiiba tänada selle kindlameelsuse eest. Tean, kui raske on neil olnud seda kindlameelsust säilitada läbi vahepealsete aastate. Meil on teada ka hallid kardinalid, kes koalitsioonivastast kihutustööd juhtisid.

Kesk ja IRL töötasid koos hästi

Meie koalitsioon oli hea. Tehnud tööde nimekirja on pikk. Vastuolusid oli pigem isikute, mitte fraktsioonide vahel. IRL-i poolt koostatud umbusaldus-avalduses Kersti Sarapuule ja Elena Sapile (nüüd endine abilinnapea, KE) on, pehmelt öeldes, kirja pandud sulepeast välja imetud süüdistused. Sellise süüdistuse oskaks koostada igauks igauhe kohta, ka Kaido Ivaski (IRL) kohta. Ma ei hakka neid „süüdistusi“ ümber lükkama, sellel poleks mõtet. Ainult ühe süüdistuse tagamaa lahtiseletamiseks märgin, et haridusreform ei ole Helena Sapi pärast pooleli. Siin on peapõhjus selles, et Järva-

maa saab riigilt raha ainult ühe riigigümnaasiumi avamiseks ja kuna Türi on ka oma läbi-rääkimised Haridusministeeriumiga käima lükanud, ei suuda haridusminister Jaak Aaviksoo (IRL), Türi eestkõneleja riigikogulane Kaia Iva (IRL) ja Paide linnapea Kaido Ivask (IRL) kokkuleppele jõuda, kas selle raha saab Türi või Paide. Elena Sapp teatavasti ei juhi protsessi. Loodan, et Kaido Ivask suudab piisava veenvusega kaitsta Paide linna huve.

Reformierakonna roll

Nüüd Reformierakonna rollist! Just nemad pugesis Keskerakonnale külje alla ja andsid Paide keskerakondlaste juhile Kersti Sarapuule teada, et neil on soov meiega kokku saada. Just nimelt nii väljendatigi: kokku saada ja juttu rääkida. Võib-olla tegi Kersti siin vea,

KAI KIMMEL:

“Paides sündis see, mida kaua oli seipsetud – IRL-i ja Reformierakonna peakontor said kohalikest inimestest jagu.”

õeldes: kuulame nad ära. Tagantjärele on raske hinnangut anda.

Kui meie kaks saadikut olid nad ära kuulanud, kutsuti kokku Keskfraktsioon, kus fraktsiooni ülejäänud liikmed esimest korda sellest kuulsid (see oli detsembrikuus). Ma ei hakka kirjeldama meie emotsioone! Kuid meie koosolemise ajal helistas Reformisaadik ja küsis: mis on meie otsus?

Võin peaaegu sõna-sõnal tsi-

teerida Kersti vastust: me ei ütle täna midagi, peame aasta-vahetuse ära, tuleme uuesti kokku, ja siis vastame.

Uue aasta esimesel nädalal saime kokku ja formuleerisime oma vastuse. Meie sõnum oli ühemõtteline EI – et iseenda (Keskerakonna) ja oma partnerite (IRL) väarikust austada, tahame jääda lõpuni ausaks. Me elame Paide linnas edasi, tahame käia püstipäi ja mitte langetatud silmil, ja me pole reformierakondlaste ettepanekuga nõus.

Kui Keski saadikud selle sõnumi Reformile edastasid, oli nende reaktsioon: andke ometi komprat IRL-i kohta – no kas tõesti ei leia komprat?! Elena Sapp vastas – ei, seestpoolt kindlasti mitte.

Reformistid läksid ja valetasid

Kui Paide keskerakondlased Reformierakonnale ära ütlesid, ei jäänud loomulikult nood käed süles istuma, vaid läksid ja andsid IRL-ile edasi infot – ja mitte lihtsalt infot, vaid oma kasuks moonutatud infot.

Nii lihtsalt see sündiski. Poliitikas on selline käitumismuster paraku vist tavapärase. Inimesena nimetan seda lihtsalt kaabakluseks.

Sündis see, mida kaua oli seipsetud – IRL-i ja Reformi peakontor said kohalikest inimestest jagu.

Mäletan, et omal ajal, kui Nõukogude Liidus riigipööret (augustiputši) kavandati, oodati sellega, kuni Gorbatšov Krimmi puhkama läks. Vanad nipid läksid käiku Paideski! Kohaliku tähtsusega võimupöörde kavandati Kersti Sarapuule puhkuse ajaks, kui ta viibis Eestist kaugel. Seegi näitab vastaste enesekindluse puudumist ja nende argust. Aeg näitab, milleks see hea on. Meie jäime oma koalitsioonipartneritele truiks. Reetjaiks osutusid hoopis IRL-ikad, kes peaksid nüüd käima, silmad maas.

Järvamaa kiirabi toetuseks on antud üle 3000 allkirja

23. jaanuari Kesknädal avaldas Kersti Sarapuu artikli „Kiirabireform rebib Järvamaa ribadeks“, kus ta kutsus järvakaid üles andma allkirju peatamaks Sotsiaalministeeriumi Terviseameti käivitatud kiirabireformi. Allkirjaga toetatakse ettepanekut luua Kesk-Eesti teeninduspiirkond, mis hõlmaks kõiki Järvamaa omavalitsusi.

11. veebruari seisuga oli koos 3066 allkirja. Allkirjade-kampaania korraldajad (algataja Keskerakonna Järvamaa piirkonna juht Kersti Sarapuu – siis, kui ta oli veel Paide linnavolikogu esimees) soovivad sel nädalal allkirjad Terviseametile üle anda. Vaata pikemalt Kesknädala veebis.

Keskerakond kutsub Türi!

Reedel, 15. veebruaril kell 15 – 17

ootame türilasi ja teisi järvamaalasi kohtuma Keskerakonna esindajatega.

Räägime sellest, mis teeb muret keskeestlastele, ja vaatame koos, mida annab parandada!

Tule meelt avaldama elektri hinna ja võrgutasude tõusu vastu!

Kutsume teid

esmaspäeval, 18. veebruaril kell 16.00 Tallinnasse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ette

meeleavaldusele protestimaks elektri hinna ja võrgutasude tõusu vastu.

Kõnekoosolek:
esinevad poliitikud ja kodanikeühenduste liikmed.

Tulge kohale kõik need inimesed, kes te tunnete muret ülekohtuselt suurenevate kodukulude pärast!

Eesti Keskerakond ja kodanikuühendused

Eestlaste väljaränne – kellele kas

Meedias on Eesti elanikkonna kiire kängumine – väljaränne nii Skandinaaviasse kui ka ingliskeelse riikidesse – päevakohane teema, kusjuures ühiskonnas on hinnang sellele protsessile diametraalselt vastupidine. Valitsus käsitleb eestlaste hoogsat väljarännet normaalsena: avatud globaliseeruv maailmas on inimeste vaba liikumine üks tähtsamaid poliitilisi vabadusi, ja selles polevat mingeid ohte Eesti riiklusele.

MART OJASALU
ettevõtja Harjumaalt

Veelgi enam, väljaränne avardavalt võimalusi välisriikides õppida ja töökogemusi saada, mis olevat Eesti riigile igati kasulik, sest omandatud teadmised ja teenitud rahad voolavad Eestisse tagasi. Seega samasugune seletus, mis eestlastest sõjasulaste tegevusele Afganistanis – sealt saadavat kogemusi, mida rakendada nn idapoolse põlisvaenlase vastu.

Kalevipoeg ei taha koju tulla

President Ilves on alustanud isegi nn talentide kodumaale tagasi kutsumise kampaaniat, mis nagu peaks praktikas tõestama valitsuse seisukohtade õigsust, s.t koju naasva Kalevipojana eesti kodu rikkaks kasvatama. Valitsus näeb riigis vohavat tööpuudust leevendava venti-

lina keskastme töäjõu väljavoolu eeskätt Soome – piirkonda, kus eestlased saavad keeleliselt paremini hakkama, ning tekivad lootused teenitud raha kulutada Eestis. Sotsiaal-perekondlik mõõde pole valitsuse silmis oluline. Mõned majandustegelased ja Keskerakond käsitlevad eestlaste väljarännet aga kui Reformierakonna majanduspolitiika krahhi ja riigi vaesumise olulist põhjust. Sest kui pole töötinimesi, pole ka rikkust tulemas. Demograafid annavad ridamisi SOS-signaale rahvastikustruktuuri pöördumatuks halvenemisest ja sise-pingete suurenemisest, mille üheks mõõdikuks on olnud rahvaarvu langemine 1,28 miljoni piirile. Kahe vastandliku seisukoha klaarimiseks on otstarbekas vaadelda analoogilisi protsesse Euroopa lähiminekis ja tänapäevase ning globaalse majanduses tervikuna.

Michael Bloombergi rõõm ja meeleheide

Äsja saime USA väljaande *Capital New York* vahendusel teada, et New Yorgi linnapea Michael Bloombergi unistus tasuta ühistranspordist on täitunud Tallinnas ja tema kodulinna toimub selle teostamine alles tulevikus. Tallinn osutus

hiidlinnale teenäitajaks. Kogenud poliitik Michael Bloomberg on aastaid juhtinud New Yorki, linna, mis aastasadu on olnud USA-sse sisse-rände tervavaks. Sisserändajaid värvitab Vabadussammas, mille tõrvik annab signaali – ida poolt tulla, et jääda ja üles ehitada uut paljurahvuselist ingliskeelset multikultuurset ühiskonda.

Sisserännanute oli arvukalt sakslasi, inglasi, iirlasi, itaallasi, venelasi ja juute. Nii on New York sajandite jooksul endasse tõmmanud kümneid miljonid immigrante, kusjuures USA elanike arv kasvab seniajani mihinal tänu sisse-rändele. Milles siis seisab Bloombergi närviline meeleheide? Ei milleski muus kui immigratsiooni-jõe ootamatus pöördumises vastupidisesse suunda! Hiina uudistekanal *China Org* andmeil avaldas Bloomberg tõsist muret USA ülikoolides ja teaduskeskustes õppivate noorte hiinlaste 72-protsendise kodumaale tagasirände üle kohe peale studiumi lõppu. Sellega tekitatakse USA majanduselus oluline planeeritud „ajude“ puudujääk. Selle riigi arengu olulisemaid tegureid on olnud „ajude“ sissemeelitamine kogu maailmast ja nende töö USA hüvanguks. Täna „ajude“ vastupidine voolamine on seda ootamatum, et Hiina elustandard on palju kordi madalam kui USA-s. Olukorda ei selgita ka väidetav Hiina võimude repressioonipoliitika hiina üliõpilaste vanemate suhtes, sest väljaränne õpingutele lääneriikides on vaba, isegi soositud.

Mis on siis ikkagi põhjuseks, et noored hiinlased kiiresti pöörduvad „inimvabaduste ja demokraatia lipulaevalt“ tagasi „autoritaarsesse ja repressiivasse puna-Hiinasse“? Põhjus on lihtne: esmaseks teguriks on ülikiire tehnoloogi-

Seega elustasemete suurvahe USA kasuks ei vähenda välismaal õppinud noorte hiinlaste jaoks kodumaa kiirema arengu olulisust. Teiste sõnadega, jutt kõrgema töötaasu ainutähtsusest ei kaalu üles häid töövõimalusi kodu-

pöördumine sünnimaale ja sängitamise kodumulda miski muu kui ebaõnnestumine, kuigi vanurihoolduse-äri Eestis väidab vastupidist. Samuti on ka väliseestlase põrnu karbikeses kodumaa mulda matmine ei miskit muud kui tilluke

Foto
Ain Saarna

ALGAS MAO AASTA: Kadriorus tähistati 10. veebruaril Hiina kalendri järgi saabunud Mao aastat. Hiina ise aga on üha rohkem teema kõikide maailma riikide jaoks. Mart Ojasalu kirjutab, et erinevalt Eestist tahavad Hiina noored pärast õpinguid lääneriikides minna koju tagasi.

line areng, mis väljendub selles, et Hiina tõukas 2010. aastal USA maailma suurima tööstusmaa troonilt, kus see oli valitsenud alates 1895. aastast. Noori hiinlasi julgustab kodumaise elustandardi kiire tõus, piiride avatusjariigiabipaketid kojupöörduvatele spetsialistidele, võimalus alustada eratevõtlusega ka „kommunistlikul“ maal.

maal. Usk kodumaasse on võimas tegur; see ongi see, mida Eestis napib. Kui eestlasest või hiinlasest immigrant omandab hariduse välismaal ja töötab seal kogu parima tööea, siis ta on oma kodumaa tarvis negatiivse väärtusega, s.t kaotatud on koolitusraha kui rikkuse ressurs. Tulevikus pole ka pensionärist immigrandi tagasi-

kodumaine äri, pealegi ajutine ja kurb äri.

Soomlased läksid ja jäid Rootsi

Soome väljarändekogemus on eestlastele õpetlik. Paljud nooremad eestlased ei teagi, et aastatel 1950–1970 rändas Soomest igal aastal Rootsi tuhandeid parimas tööeas inimesi. Põhjuseks sealne kuni

Napoleon: “Laske Hiinal uinuda. Sest kui ta ärkab, raputab

Ajal, mil maailm on hinge kinni pidades jälginud eurovõlakriisi, USA presidendivalimise-rallit, Lähis-Ida teravaid sündmusi, Põhja-Korea ja Iraani ähvardusi, on selle kõige varjus üks suur jõud maailmas kõrgeimale troonile tõusmas.

INDREK VEISERIK

See jõud on Hiina, kelle armee on maailma suurim. Hiinlased on juba aastaid väljendanud ka soovi, et nende rahaühik *renminbi** saaks USA dollari asemel maailma reservvaluutaks.

Hiinat ärritab USA Föderaalreservi tegevus

„Praegune rahvusvaheline rahasüsteem on minevikusaadus,“ ütles endine Hiina president Hu Jintao kaks aastat

tagasi, nentides USA dollari ülemvõimu reservvaluutana ning selle kasutamist rahvusvahelises kaubanduses ja investeringutes. Tänavu 15. jaanuaril teatas aga Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) asejuht Zhu Min, et Hiina majanduse muutumisel globaalseks suurjõuks saab *renminbi* maailma reservvaluutaks. See on esimene kord, kui IMF-i esindaja nii otsesõnu on kinnitanud suure muudatuse algust maailma rahandusturul! Uudistekanal *Daily China* on samuti oma väljajutlemistes just tänavu muutunud eriti otsekoheseks. Ühes artiklis nimetas *Daily China* jüaani otse globaalseks reservvaluutaks. Teises artiklis, millel pealkiri „Mitteamastatud dollar“, väljendati aga selget frustratsiooni Föderaalreservi tegevuse üle, sest see laseb vahetpidamata dollareid juurde trükkida.

Aastakümneid oli Hiina elanikel füüsilise kulla omamine karistatav – selle eest pandi vanglasse. Suurriik tegi oma kullapoliitikas aga kannapöörde, hakates 2009. aasta septembrist oma elanike seas propageerima kulla soetamist. Valitsus algatas ulatusliku kampaania, soovides, et Hiina kodanikud ostaks kulda. Tänapäeval on asi juba nii kaugel, et hiinlased saavad igast Hiina pangast osta neljas suuruses kullaplaate. Lisaks sellele asutas Hiina valitsus üle riigi tuhandeid kullakauplusi, mis näevad välja kui tavalised ehtepoed, aga ehte asemel ilutsevad letil kullaplaadid. Seega on Hiina tõsiselt ette valmistanud oma valuuta maailmavaluutaks kujundamist. Selleks kasutatakse kulla ja hõbeda tagasitoomist majandusse. *Mining.com*-nimeline portaali väidab, et Hiina importis ainult üheksa aastat 5000–6000 tonni kulda. Mullu hakkas Hiina teistele BRIC*-riikidele ka jüaani laenu pakkuma, mis oli järjekordne samm Hiina valuuta toomiseks rahvusvahelisele areenile. Hiina on sõlminud

paljude riikidega kokkuleppeid, mille tulemusel käib kauplemine dollarite asemel jüaani.

Tiiger on ärrganud

Mis siis veel takistab Hiina valuutal saamast maailma reservvaluutaks? Mitme eksperdi arvates aitab USA dollaril püsida maailmavaluutana üksnes see, et Saudi Araabia kaupleb naftaga dollarite eest. Seega pole mingi üllatus, et USA president Barack Obama ja teised selle riigi valitsusametnikud koogutavad ette ja taha Saudi Araabia liidrite ees. Nende jaoks on asi väga tõsine, sest sel hetkel, kui Saudi Araabia otsustab teiste riikidega liituda, hakates naftaga kaupleva muudes valuutades, nagu kauplevad erinevate toodetega India, Venemaa, Iraan, Hiina jt riigid, ennustatakse USA dollarile kiiret lõppmängu. Mõõdunud aasta jaanuaris Hiina peaminister Wen Jiabao külastas Saudi Araabiat ja Araabia Ühendemiraate. Nende kolme riigi vahel sõlmiti majandus- ja kaubanduslepped 100 miljardi jüaani ehk

16 miljardi dollari väärtuses. Abu Dhabi sõlmiti valuutavahetuse lepe 35 miljardi jüaani väärtuses. Kuna tänavuse aasta algul muutsid avaldused Hiina rahaühiku võimalikust muutumisest maailma reservvaluutaks eriti jõuliseks, küsivad nüüd mitmed asjatundjad: kas Hiina ja Saudi Araabia 2012. aasta kokkulepped hakkavad jõustuma? Kas Saudi Araabia võib peagi loobuda naftamüügil USA dollarite eest kauplemisest mõne muu valuuta asemel? Sest Saudi Araabia loobumisel dollarites kauplemast oleks

ALANDLIK: USA presidendil Barack Obanal Hiina presidenti Hu Jintao ees senisest enam maailma reservvaluutana on läbi saamas.

USA-l tõepoolest vesi ahjus. Dollari jõud on siiani püsinud tänu sellele, et teised riigid on pidevalt vähendanud oma rahvusvaluutade väärtust dollari suhtes, et oleks soodsam oma kaupu müüa. Föderaalreservi meeletu dollaritrukki-

ulik?

30% kõrgem töötasu, võrreldes tolleaegse Soomega. Intensiivne väljaränne toimus industriaalajastul, kui tootmine laienes võimsalt ja virgad töökäed oli oodatud kaup.

mida pidavat imetlema kogu maailm, eeskätt Vladimir Putin isiklikult.

Kui soomlaste väljarännet Rootsi põhjustas kolmandiku võrra kõrgem palk, siis tänase

Soome tunduvalt kõrgem palgatase on teinud Eestist töajõudoonori, kes varustab Soome majandust konkurentsivõimelise töajõuga. See on Soome riigi jaoks suur võit.

Ajakirjanduse andmetel elab täna Rootsis umbes 400 tuhat Soome juurtega rootslast. Just rootslast, sest kolmanda põlve puhul ei saa rääkida enam soomlastest, vaid soomepärase nimega rootslastest.

Murrangulisel 1990. aastal pidasid Soome majanduslehed Nõukogude Liidu suurimaks sigaduseks eesti rahva vastu Soomest kaks korda madalamat elustandardit. Sõjast oli möödas 45 aastat, kuid vahe oli kärisenud kahekordseks eestlaste kahjuks. Tõeline sigadus, jah!

Eesti paradoksid

Tänase Eesti elu paradoks on aga groteskne: Eesti nagu oleks 20 aastat kommunismist vaba iseseisev riik, NATO liige, aga elustandardi vahe Soomega on endiselt kahekordne või pigem käriseb veelgi suuremaks. Siin pakuvad mõtlemisainet 1992. a kehtestatud majanduselu korralduse ideoloogiline mudel, mida tunneme nn Kama-Hänni „eduka“ omandireformina, ja nn Mart Laari „üliedukas“ maksupoliitika,

Soome tunduvalt kõrgem palgatase on teinud Eestist töajõudoonori, kes varustab naabermaa majandust konkurentsivõimelise töajõuga. See on Soome riigi jaoks suur võit. Tänase olukorra jätkumine on Eesti majandusele katastroofiline. Seda ei kompenseeri Pakistani, Bangladesh'i või Ekvatoriaal-Aafrika tööstii ja töajõud, millest unistab Tööandjate Liidu juht Tarmo Kriis.

Praeguse olukorra põhjused ulatuvad aega, kui Lääne investoreid meelitati meie riiki eestlaste odavat töajõudu reklaamides. Kodumaistel ettevõtetal lasti samal ajal rahulikult hääbuda, sest valitsuste suunaks oli Lääne investoritele üliisoodsa maksupoliitika kujundamine ja kasumite vaba väljavedu nn muude investeringute nimetuse all. Ebakompetentne valitsus peale retoorika lahendusi ei paku. Maksuvaba miinimumi väike kergitus ei tööta – täna eestlased lähevad ja jäävadki võõrsile. Igaveseks.

see kogu maailma.“

nal on põhjust koogutada, sest USA dollari ülevõim

teistele riikidele mureks ega takistuseks kauplemisel, saavad need riigid lõpetada oma rahvusvaluutade pideva devalveerimise, sest USA dollari asemel eksisteerib uus kullaga tagatud ülemaailmne reservvaluuta. Võib vaid ette kujutada, kuidas paljud riigid on praegusest olukorrast väsinud ja seda hetke ootavadki! Samas USA-le tähendaks see hetk katastroofi, kuna ta jäetaks oma inflatsioonilise dollariga üksi.

Napoleon Bonaparte on öelnud: „Laske Hiinal uinuda. Sest kui ta ärkab, raputab see kogu maailma.“ Hiina on juba tükk aega tagasi ärrganud. Kuid Hiina on kannatlik ja kaval ega hakka maailma raputama enne õiget aega. Kas õige aeg on Hiina jaoks 2013. aastal kätte jõudmas?

*Renminbi – Hiina Rahvavabariigi valuuta. Renminbi arveldusühikuks on jüaan. Valuuta emiteerijaks on Hiina Rahvapank.

*BRIC – majandusteaduse mõiste, millega tähistatakse kiiresti arenevate turgudega riike Brasiiliat, Venemaad, Indiat ja Hiinat.

mine põhjustab praegu teravaid valuutasõdu, sest keegi ei soovi endale tugevat valuutat kauplemisel, kuna see muudab oma toodete müümise teistele riikidele kõrgete hindade tõttu raskemaks. Kuid hetkest, mil dollar ei ole

Venemaa portree: vaade seestpoolt

„Avaliku arvamuse uuring võib isegi väga triviaalsetel teemadel anda täiesti vapustava tulemuse,“ väidab üks juhtivaid Vene sotsiolooge, Ülevenemaalise Avaliku Arvamuse Uurimise Keskuse peadirektor Valeri Fjodorov, kes rahvusvahelise ajakirjanikeklubi Impressum kutsel külastas hiljuti Tallinna. Ta tõi näiteks möödunud aastal toimunud küsitluse, kus iga neljas arvas, et mitte Maa ei keerle ümber Päikese, vaid Päike keerleb ümber Maa.

Fjodorov lükkas resoluutselt tagasi kahtlused tema keskuse (see on riigiettevõtte) uurimistulemuste objektiivsuses. Peadirektori sõnul on valik 1600 inimesest, kes jagunevad sooliste, hariduslike jm tunnuste alusel vastavalt Venemaa elanikkonna struktuurile, piisavalt usaldusväärne ja võimaldab saada adekvaatse pildi ühiskondlikust arvamusest.

Tulemuste võltimine tähendaks automaatselt sotsioloogiafirma surma – ollakse ju sunnitud tegutsema konkrentsis, ning usalduse kaotus tulemuste drastilise vahe tõttu teiste firmadega võrreldes toob kaasa tellimustest ilmajäämise, kinnitas Fjodorov. Ka presidendi administratsioon, kes Fjodorovi sõnul on 40% uuringute tellijaks, tahab teada tõtt, et reageerida olukorrale adekvaatselt, sest uuringu tulemused on ikkagi mõeldud esmajärjekorras n-ö sisetarbinimiseks, mitte propagandaks. Keskus eksisteerib juba 25 aastat, konkureerides edukalt kahe teise Venemaa poliitilise sotsioloogia suurfirmaga – Levada Keskuse ja Avaliku Arvamuse Fondiga. Kuna kohtumise teemaks Eestis oli märgitud „Venemaa portree läbi miljonite arvamuse prisma“, siis küllalisele küsimusele esitades juhindusin lugeja võimalikust soovist saada ettekujutus nüüdisaegsest Venemaast. Mitte Eesti–Vene poliitilistest suhetest ja Eestis võimul olevate poliitiliste jõudude huvidest (mida küllaga näeme meie ajakirjanduses), vaid Venemaast seestpoolt vaadatuna.

Kuivõrd tõsised on Venemaal opositsiooni väljavaated?

Nn süsteemne opositsioon omab parlamendis 48% mandaate, eelmises koosseisus oli 36%. Järgmiste valimiste tulemusel Jedinaja Rossija'1 (Ühtne Venemaa) absoluutset enamust Riigiduumas juba poleks. Kuid kõik opositsioonilised parteid on üles ehitatud n-ö suure juhi põhimõttel. Need inimesed on roolis aastakümneid, ning nendest hakkab juba villand saama, sest suure juhi eesmärgiks pole mitte erakonna programmi teostamine, vaid oma positsiooni säilitamine. Seetõttu pole nad ohtlikud. Näiteks mitmed kompartei pooldajad presidendivalimistel hääletasid Putini, aga mitte Zjuganovi poolt. Süsteemivälisel opositsioonil on tõsiseid kvaliteediprobleeme. Viimati võis 1990-ndate keskpaiku näha tänavatel kümneid tuhandeid inimesi ja sadu tuhandeid inimesi, nagu oli Moskvas 2011. aasta lõpus. Kuid pärast presidendivalimisi hakkas see hulk kiiresti kahanema. Esiteks, opositsiooniline publik on väga erinev – natsidest liberaalideni. Teiseks, neil ei ole ju mingit programmi. Pole ju võimalik lugeda programmiks loosungit „Venemaa ilma Putinita!“.

Ka presidendivalimiste tulemused mõjusid külma dušina. Riigiduumaga valimistel heideti ette valimistulemuste võltimist. Presidendivalimistel kontrollis opositsioon häältelugemist hoolikalt. Nende andmed küll erinevad ametlikest: ametlikult hääletas Putini poolt üle 60% valijatest, opositsiooni arvates 56%. Kuid see ei muuda asja – ikkagi üle poole valijatest andsid hääle Putinile, ning tema võimu legitiimsuses kahelda ei saa. Teised kandidaadid jäid kaugemale maha. Meil võeti vastu seadus, mis lihtsustas erakondade registreerimise. See oli võimu poolt tark käik. Opositsioon ei suutnud ühineda. Loodeti saada üks tugev tõeliselt opositsiooniline partei, kes oleks võimeline Ühtsele Venemaale vastu seisima, kuid saadi viis erinevat erakonda. Enamik opositsioonilist meelestatud inimesi nendes ei astunud.

Millest siis on tingitud Jedinaja Rossija reitingu langus ja ka usalduse kahenimine Putini vastu?

Kahaneb küll, aga ikkagi on usaldusreitingutes esikohal Putin, teisel Medvedev, kolmandal hiljuti kaitseministriks nimetatud Šoigu. Riigiduumaga usaldus on langenud alla 30%, valitsuse oma on 45–48% ning presidenti usaldab 65–66%. Riigis on saavutatud stabiilsus, kuid siit alates hakkab kasvama uudsusenõudlus. Rahvas ootab muudatust, mis parandaks elujärgi. Seljataga on ebamäärased, kus sinu pank võis homme laostuda koos kõigi su hoiustega, või kuulutas mõni muu eluks vajalik asutus ennast pankrotis olevaks. Mängureeglid on saanud arusaadavamaks. Kuigi 80% venemaalasi arvab, et need reeglid on ebaõiglased. Samas on kõigil kõrini revolutsioonilistest muudatustest ja enam pooldab kindlat evolutsiooni.

Kas võim saab muudatuste vajadusest aru?

Mulle tundub, et saab. Venemaa majanduslik ülesminek on ilmne. Ka möödunud aastal kasvas SKP meil 3%, inflatsioon kahanes 6 protsendini, tööpuudus moodustas vaid 6 protsenti. Kuid Venemaa potentsiaal on palju suurem. Takistuseks on halb ärikliima. Putin esines ambitsioonika eesmärgiga viia Venemaa maailma 20 enim ärinduse arengut soosiva riigi hulka – ta tegi seda hetkel, kui olime 120. kohal. Me olemegi juba 8 koha võrra tõusnud. Eesmärgini jõudmiseks on aga väga palju teha. Võtame kas või energia: uue ettevõtte

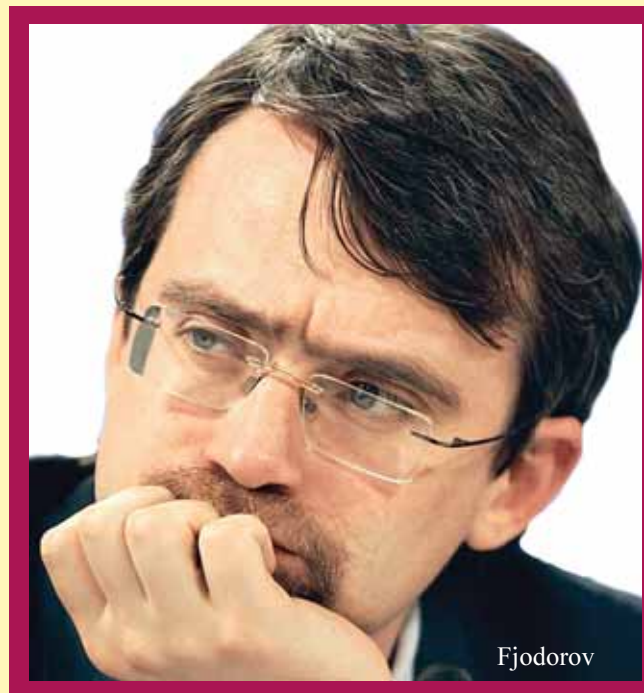
liitumiseks energiavõrguga tuleb täita lõpmatu hulk pabereid ja tõestada vastavust kehtivatele tingimustele, aga see nõuab aega, inimjõudu ja rahakulu.

Või et toll, mis on praegu peamiselt riigitulude täiendamise vahend, peab saama ettevõtluse arendamisele suunatud asutuseks. Ettevõtjad kaebavad, et keemia-tööstust on võimatu arendada, sest toll ei lase sisse tuua ostateid reaktiive. Ka muude innovaatiliste harudega on sama jama.

On veel üks äärmiselt tähtis tingimus majanduse kiireks arenguks – sõltumatu kohus ja eraomandi puutumatus. Ilma selleta välisinvesteeringud meile ei tule ja ka meie rahaässad eelistavad investeerida Saksamaa või Inglismaa majandusse. Pole uusi kõrget kvalifikatsiooni nõudvaid töökohti ning geniaalsed ajad ja kuldsed käed pagevad riigist. Nende probleemide lahendamise kava pole veel olemas.

Lõpuks „ei saa vaiki olla“ nn Dima Jakovlevi seadusega seoses. See leidis maailmas väga suurt hukkamõistu. Kas tõesti oli vaja USA-s tehtud „Magnitski seadusele“ sedamoodi vastata?

Vastus pidi tulema. Ning sellega ei saanud liialdada, et mitte kutsuda USA-s esile liiga teravat reaktsiooni. Majanduslikud huvid on jänkide jaoks esikohal. Võiks ju kanakoibade impordi Venemaale jälle ära keelata. Kuid see teravdaks kahe riigi vahelisi suhteid, mis võiks viia otsese vastasseisuni. Ameeriklaste enamuse jaoks on Venemaal

Fjodorov

vanemateta jäänud laste saatus väga kauge ja neid vähe puudutav. Siseriiklikult oli see signaaliks, et me suhtume nendes lastesse humaanselt, ei lase neid Ameerikas tappa, hoolitseme ise oma maiste laste eest.

Küsitlus näitaski, et inimesed said sellest just niimoodi aru ja pooldavad seda kui laste kaitsmist. Kuivõrd adekvaatne on selline vastus „Magnitski seadusele“ – on omaette küsimus, kuid lausa lolluseks, nagu seda mõned nimetavad, niisugust sammu pidada ei saa.

Küsimusi esitas Leivi Šer

Palju õnne, Juri Poljakov!

10. veebruaril tähistas Vene Kultuurikeskuse direktor Juri Poljakov 60. sünnipäeva. Ta on inimene, keda iseloomustab kõrge professionaalsus, täpsus ja nõudlikkus tööasjades, tähelepanelikkus ja heatahtlikkus kolleegide suhtes. Juri Poljakov on ühiskondlikult aktiivne, olles kolmandat koosseisu Tallinna linnavolikogu liige ning aidates oma tegevusega kaasa pealinna arengule. Soovime Juri Poljakovile jätkuvat indu ja jaksu edaspidiseks!

Vene Kultuurikeskuse töötajad, Tallinna Linnavolikogu Keskfraktsioon, Haabersti Linnaosa Halduskogu

Tallinn 10130 Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Kas tahame Eesti riiki päästa või ei taha? Selles on küsimus

Eelmise Kesknädala juhtkirja keskmõte oli: „Kui Eestit juhiks õiglane valitsus, on veel võimalik meie keele, kultuuri ja rahva väljasuremist peatada – tänane valitsus seda kindlasti ei suuda.“ Lubage mul siia lisada: „Meie riiki pikemat aega juhtinud valitsus eesotsas endise tippkommunistiga pelgalt mitte ei suuda, vaid ei tahagi rahva hääbumist peatada, sellega tegeldagi.“

Meie valitsuses ei ole ühtki heas mõttes silmapaistvat, karismaatilist tegelast, kes tahaks vaeva näha Eesti riigi päästmiseks. Nende soov oli pääseda valitsusse, kindlustada endile astmeteta tulumaksuga kõrge palk, aga see, mis ärksama hingega inimesele korda läheb – et rahvas püsima jääks – ei lähe neile korda. Pigem nad avalikult eitavad seda probleemi. Riigist lahkujatele oli peaministrilt järelehoitud: „Las lähevad!“ Mis muud tal oligi öelda? Siiajäijatele on antud lubadus: „Viime Eesti viie rikkama riigi hulka!“ Lihtsameelseid valijaid on meie seas piisavalt. Isegi siis, kui jõuaksime viie rikkama riigi hulka, ei oleks sellest mitte keikidel meie elanikel kasu.

Üle poole sajandi pole meie riigi pinnal sõidud ja sellest 20 aastat oleme olnud taas iseseisvad, aga meil on hulgaliselt töötuid, kodutuid, varganägusid, lisaks narkomaanid. Pluss igavene hulk tilu-lilu-tegelasi ja irvhambaid. Oleme jõudnud mitte viie rikkama hulka nagu meile lubati, vaid olukorda, nagu oleks meie maast sõda üle käinud. Ainus, mis meil tõusujoones käib, on Tallinna areng. Selles linnas elanike arv kasvab. Võiks arvata, et riigivalitsejad eesotsas presidendiga tunnustavad Tallinna juhte nende pingutuste ja saavutuste eest? Võta näpust! Enne tunnustab ta mõnda uinu-muinu-lambapead kui meie karismaatilist pealinna linna-pead.

Kas meie rahvale jõuab ükskord päralt, et Eesti riigis on midagi mäda?

H. Kukk, Tartu

Haridust tehakse üha kättesaamatumaks

Tegelikult ma ei saa aru, mida meie (kõrg)haridussüsteemis üldse tehakse. Kui ühekorraga väidetakse, et on vaja haritud inimesi, aga samas tehakse haridusesaamine järjest kättesaamatumaks... Kas on siis see tahtmine ikkagi piisav osa inimesi sundida kasvõi vägisi pööbliks, kes paremat elu ja kohtlemist nõuda ei saakski... (Seda suunda näitab muidugi juba ka keskhariduse raskesti kättesaadavaks tegemine.) Või üritatakse suunata inimesed erakõrgkoolidesse (kus minu arust saab enamasti õppida igasugust õhujura *a la* haldusjuhtimine)?

Või see pidevalt pasundatav „elukestva õppe“ loosung (millele vaat et kogu tulevik üldse üles olevat ehitatud)... Kas keegi üldse oskab mulle ette näidata, kuidas see Eestis ligilähedaseltki realselt toimiks? Seda imestavad kõik ka kaugõppe kadumise uudise kohta käivad kommentaarid. Sest see õppevorm lihtsalt polevat võimalik (või on veel võimalik ainult erakõrgkoolides). Aga nagu üks ministriüritustegelane ütles (sealjuures konkreetselt just selle „elukestva õppe“ kohta): TULEBKI valida õppimise ja töötamise vahel. Seda saavad teha ainult noored. Needki ainult materiaalselt kindlustatute hulgas.

Ei suuda seda uskuda. Või kuidas see võimalik saab olla? Kes pole otsekohe peale üldhariduskooli mingil põhjusel kõrgharidust omandanud, ei saa seda kunagi teha. Kes tahab uuele erialale ümber õppida või ennast täiendada, ei saa samuti. Ma ei kujuta ette, kuidas peaks saama õppida need, kel enamasti on ju ka pere ülal pidada. Sageli on kool teises linnas... Kolivad siis terve perega teise linna? Sealjuures ennast kolmeks aastaks töölt lahti võttes?

See on mingi halb unenägu, kus julgalt ja häbematult tehakse kõik täpselt vastupidi sellele, mis loogiline oleks.

Pärnu poliitikavaatleja

Kiirabi tuleb riigistada

31. jaanuari Maalehes avaldas Peeter Ernits väga asjaliku loo „Kiirabi võiks hoopis riigistada“. Lisaksin omalt poolt juurde: mitte et võiks, vaid seda tuleks teha! Ja kõige kiiremas korras!

Iga minister tahab midagi reformida. Aga seniste reformidest on rahvale vähe tulu olnud. Enamikul kordadel lähevad kulud suuremaks, mida aga tavatarbija peab katma. Selline kõige viimane lugu selle elektrimüüja valimise ja lepingusõlmimisega. Lähiajal saame tunda, kui palju meile see elekter kallines.

Nii oli ka see eurole üleminek. Hinnad ei pidanud

Kiirabi võivad vajada ka mõned riigid, mitte ainult nende haiged kodanikud.

kallinema, kuid tänaseks oleme juba kõvasti tunnetanud seda „mittetõusu“. Samamoodi on vaja kohe riigistada ravimite hulgi- ja jaekaubandus. See pole inimlikult ega eetilist ilus ega aus, kui üks väike seltskond ärikaid teenib inimese tervise arvel suuri kasumeid.

Kui riiklik ravimikaubandus teenib ka kasumit, siis jääb see vähemalt meie oma riigi kätte.

Kindlasti tuleb kohe teha referendum: mida rahvas arvab kiirabi ja ravimikaubanduse riigistamisest?

Manivald Müüripeal
pensionär Varblast, Pärnumaa

Kes siis ikkagi kasu sai?

Tavakodanikul on ikka veel raske mõista kõike, mis Eesti Pangas siiski toimus *Vnešekonombank*'is küllutatud Eesti ettevõtete rahaga ning kuhujäid ja kes omandas VEB Fondist võltsdokumentidega välja petetud 32,3 miljonit dollarit. Hämmitust tekitab eelkõige see, et kõik tollased asjaosalised püüavad käed räpasest tehingust puhtaks pesta.

Riigiprokuratuuri põhjendab seda aegumise (aga miks afääri õigeaegselt arutusele ei võetud?), teised lihtsalt eitavad kõike või väidavad äkilist mälukaotust. Häbiäärne on asjaolu, et selle skandaaliga on seotud meie poliitikamaastikul kõrgel positsioonil olejad (sh Riigikohtu esimees Rask, endine kauaaegne Eesti Panga president Lipstok ja

Euroopa Komisjonis Eestit kõrgel tasemel esindav Kallas). Huvitav on jälgida skandaali käsitlemist Eesti meedias. Kui õhtuleht, mis viimasel ajal on muutunud palju usutavamaks ning püüab käsitleda sedagi segast lugu erapooletult, siis sama ei saa öelda muude väljaannete kohta. Skandaali otsese summutamise või lausa mahavaikimise teele on asunud tandem Muuli—Samost, kes Raadio-2 saates „Toompead rünnatakse“ ütles otse välja, et kuna Eesti riigile see skandaal kahju pole tekitanud, tuleks küsimus päevakorrast üldse maha võtta ja seda edasi arutada pole mõtet. Tahaks loota, et nii siiski ei lähe ja et seekord ehk õnnestub tõde päevavalgele tuua, ega juhtu nõnda nagu summutati Siim

Kallase kohtulugu 10 miljoni dollari „kaotsiminekuks“. Mul on ainult üks küsimus. Kui Kalle Muuli väidab, et kuna Eesti riik pole VEB-afäärist kahju saanud, tahaks teada: kui kahju ei saadudki, siis kes sellest kasu sai??? Kes ikkagi omandas need 32,3 miljonit dollarit ja milleks seda raha kasutati? Kas tõesti Reformierakonna valimispropaganda rahastamiseks nagu kõval häälel väidetakse? Kõrged ametnikud ja poliitikud, palun ausat vastust! Mitte aga vasimist ja valetamist nagu see meie võimulolijail tavaks saanud.

Poliitikahuviline Kohilast
Rapla maakond
(Kirjasaatja nimi toimetusel teada.)

Galojan teab Eesti pa

On haruldane, kui ühest isikust ilmub korraga mitu raamatut erinevatelt autoritelt. Seda on küll juhtunud mõne ajaloo suurkujuga, näiteks Winston Churchill, Jossif Stalini või John Kennedy puhul, kuid Eestis pretsedenti veel polnud.

ENDEL RIHVK
vaatleja

Nüüd on pretsedent loodud, sest möödunud aasta lõpul jõudsid peaaegu üheaegselt lugejateni Paavo Kanguri „Hakkaja tüdruk“ (alapealkirjaga „Anna-Maria Galojani tõus ja langus“) ja Anna-Maria Galojani „Kuidas minult varastati miljon“. Neid raamatuid ei saa ka parima tahtmise korral liigitada eulooramatute hulka, sest 30-aastase inimese elu on suuremas osas alles elamata. Pigem tuleks kasutusele võtta mingi uudiskeelend, näiteks „toimunuraamat“ või „teguderaamat“.

Uue aja kangelanna

Anna-Maria Galojan on üks neid noori inimesi, kes juba koolis seadis sihiks jõuda elus kaugele ja kõrgele, kasutades ultraliberaalse ühiskonnakorraldusega avanevaid võimalusi. Esimeseks sammuks eesmärgi poole liikumisel oli 18-aastaselt astumine Reformierakonda ja aktiivne tegutsemine erakonna noortekogus. Õige ruttu sai ta selle eest ka esimese tasu – erakond toetas teda jõuliselt vastasseisus koolidirektoriga, kes olevat Galojani väitel teda pahatahtlikult ilma jätnud kooli lõpetamisel hõbemedalist. Kuigi see vastasseis loodetud tulemust ei andnud, sai noorpoliitik meedia tähelepanu ja tubli annuse iseteadvust.

Galojanil õnnestus teisel katsel pääseda õppima Tartu Ülikooli. Tavapärase tudengi-elu nautimise asemel püüdis Anna-Maria sel ajal laduda uusi kive oma poliitilise karjääri vundamenti. Tänu oma protežeele Kristiina Ojulandile sai ta viibida praktiliselt Välisministeeriumis, osalise koormusega töötada Välispoliitika Instituudis ja kõigest 20-aastasena saada MTÜ Eesti Euroopa Liikumine nõukogu liikmeks. Neis institutsioonides sai ta lähemalt teha tutvust, millised suhted ja kombid valitsevad tänapäeva „kõrgemas seltskonnas“, sest teiste hulgas oli eelnimetatud nõukogu liikmeks ka näiteks Toomas Hendrik Ilves.

Veelgi parema elukooli sai nooruke Anna-Maria aga transiidifirmas Transgroup Invest AS, mille üks omanikke miljardär Sergei Glinkin võttis erihariduseta piiga 2005. aastal

tööle oma firma arendusdirektorina. 2007. aasta Riigikogu valimiste ajaks oli Anna-Maria renomee juba piisav, et Reformierakond otsustas lülitada ta oma kandidaatide nimekirja.

Valimiskampaaniaga kaasnes nii tänavatel kui ka meedias massiivne reklaam, mille pealt raha kokku ei hoitud. Siiski jäi noore daami hääletasaak napiks jätulustöökohta Riigikogus saamata. Ometi andis kampaanias osalemine talle uusi kogemusi, kuidas mõjutada inimesi ja liigutada raha. Seejärel tekkis meie kangelanna sujuvalt ülespoole kerkivas karjääris pisike tõrge, sest Pronksiöö tagajärjel kolisid Eestist ära nii Venetransiidifirma omanikud. Anna-Mariat ilmselt kaasa ei kutsutud või loobus ta ise, lootes Eestis leida uusi võimalusi. Ja need ei jäänud tulemata.

Varsti kandideeris ta MTÜ Eesti Euroopa Liikumine tegevjuhi kohale, ja 2007. aasta juunis ta selleks ka valiti. Kuigi oma raamatus väidab Anna-Maria uhkelt, et ta oma varasemaid otsuseid ei kahetse, olnuks nii temale endale kui ka paljudele temaga seotud inimestele ilmselt palju kasulik, kui ta seda kohta poleks saanud, sest just see käivitav järgnenud sündmestik.

Raha vedeles käulatuses

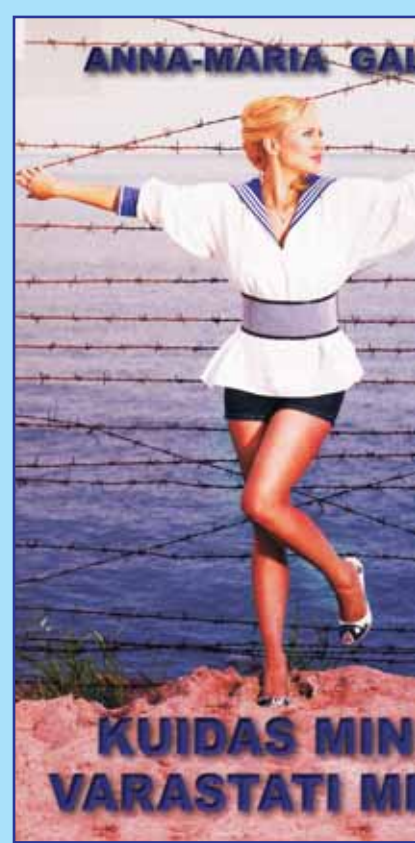
Siiani kirjeldatud faktide suhtes pole kummagi raamatu autoril olulisi eriarvamusi. Edasises lähedas aga seisukohad kardinaalselt lahku. Paavo Kangur, kel on olnud võimalik tutvuda uurimismaterjalide ja kohtutoimikuga, annab asjast kokkuvõtlikult järgmise pildi. MTÜ Eesti Euroopa Liikumise uue juhataja rahaline seis polnud tööle asudes kiita, kuna tal olid kaemas sms-laen ja võlad valimis-kampaaniapäevilt. Seetõttu oli tema jaoks taeva kingituseks saada MTÜ kopsaka rahakoti käsutajaks. Tõe huvides lisatakse, et veel umbes kuu aja vältel sai sellel kontol arveldada ka eelmise juhataja Ulrika Hurt.

Uus luud hakkas jõuliselt pühkima. Esmalt kandis Anna-Maria MTÜ arvelt 243 056 krooni oma isiklikule kontole. Seejärel hakkas ta raha nii oma kui ka MTÜ pangakaardiga kulutama kõikvõimalikes kohtades või tasudes suuremate summade puhul pangakontodele. Ta ostis ülikalleid riietusesemeid ja ehteid, tellis endale ja sõbrannale puhkuse-reisituusikuid, tasus ülisuuri takso-, restorani- ja ilusalongi-arveid, ostis Londonist kalleid raamatuid. Lisaks sellele soetas aeg-ajalt kauplustest kalleid kinkekaarte, mille vahetas hiljem kaupade vastu,

kuigi koostas fiktiivseid pabereid, mis pidid kinnitama nagu oleks ta need kaardid jaganud oma alluvatele. Mis kõigest neist ostetud kaupadest ja kinkekaartidest hiljem sai, see ei selgunud lõplikult isegi kohtueelse uurimise käigus, sest Anna-Maria elukohas läbiotsimist ei korraldatud. On avaldatud arvamust, et osa neist tehti teatud skeeme kasutades uuesti rahaks.

Kes on süüdi?

Anna-Maria Galojani raamatu „Kuidas minult varastati miljon“ sisu võib laias laastus jagada kolmeks. Ühes neist väidab ta, et tema vastu esitatud süüdistus oli tellimustöö, mille viisid täide kallutatud õiguskaitseseorganisid. Seda püüab ta tõestada, võr-

KELLE TÕDE? 2012. aastal ilmus Anna-Maria Galojani kohta kaks raamatut: siseminister Ken-Marti Vaheri nõunikuna

reldes erinevaid kohtuasju, kus tema protsessil osalenud prokuröri, kohtunikku ja eksperte on erinevatel põhjustel kritiseeritud ning nende pädevust kahtluse alla seatud. Üheks argumentiks on näiteks ka see, et kohtusse keelduti kutsumast tema kaitsja poolt esitatud tunnistajaid, kelle hulgas figureeris ka tänase Vabariigi Presidendi nimi. Kuna „tellimuse“ esitajana peab Galojani silmas eelkõige Reformierakonda, siis leiab ta enesestmõistetavalt vastukäiguks vajaliku olevat avalikustada Reformierakonna prominente Kristen Michali, Rein Langi, Andrus Ansipi, Rain Rosimannuse, Kristiina Ojulandi jt valgustkartvaid tegusid. Mõned neist on veelgi rägemed kui IRL-i elamis-lubade skandaal ja Silver Meikari avalikustatud Reformi rahastamiskandaal. Näiteks see, kuidas Kristen Michal pressib Maksim Liksutovilt

rempoolse eliidi patte

välja toetust oma erakonnale vastutasuks erakorraliste teenete eest Eesti kodakondsuse saamisel ja kuidas Michal 100 000 krooni sularaha ka vastu võtab. Autor ei jäta nüpeldamata ka teiste erakondade poliitikuid. Oma osa saavad Andres Anvelt, Marko Mihkelson ja mingil määral ka Edgar Savisaar.

Teise teemana püüab Anna-Maria esitleda tegelikke süüdlasi neis pattudes, mis on tema kaela veeretatud. Nende hulka kuuluvad tema endine ülemus ja töökaaslased. Kõige suuremaks süüdlaseks peab ta Riivo Sinijärve, kes teda tööle vormistas ja hiljem ametist vabastas, aga kes ise olevat enamiku rahast omastanud. Rahade omastamises olevat süüdi ka MTÜ Eesti Euroopa

Omamoodi suhtumine on autoril ajalehte Kesknädal. Kuigi ka seal avaldati asja avalikuks tulles väike kokkuvõtte toimumust, mis tugineb Eesti Ekspressis ilmunule, ei pane ta seda väga pahaks. Hiljem oli just Kesknädal see ajaleht, mis nõustus avaldama Galojani arvamuskogusid, kuna teised väljaanded need tagasi lükkasid. Paraku väidab Anna-Maria, et ühel hetkel olevat Kesknädala peatoimetaja Urmi Reinde talle helistanud ja öelnud, et tema lugusid rohkem ei avaldata, kusjuures selle juurde käinud põhjendused tunduvad küll olevat autori enda sulest välja imetud.

Mida sellest arvata?

Lisaks kõnealuste raamatute ajendiks olevale kaasusele

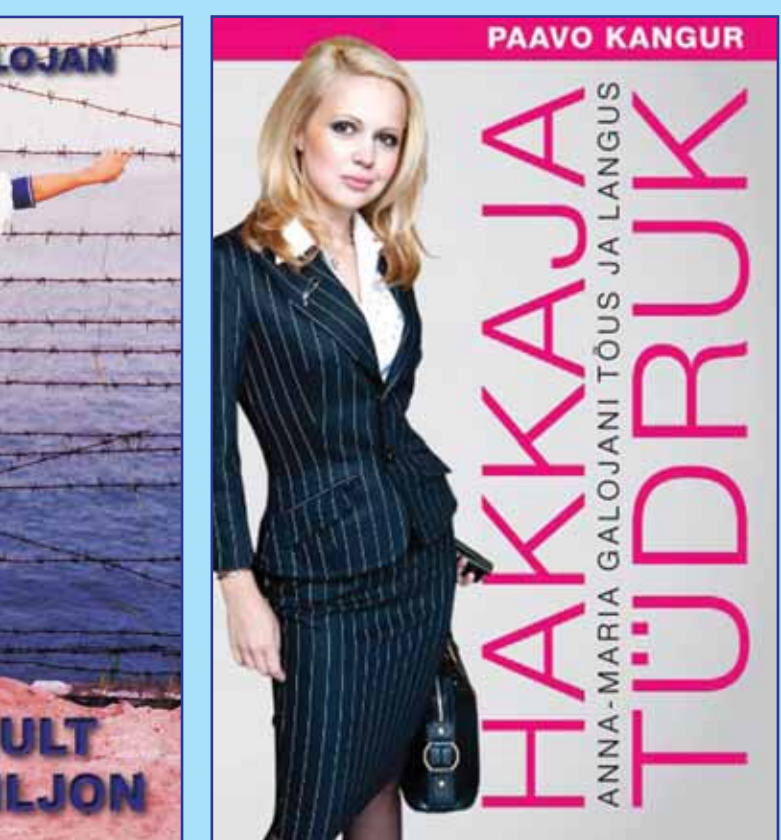
võrdlemisi arusaamatu. Seda varjavad väheülevate nime-dega projektid nagu Euro/26, Fest, NIP, Eurodesk" (Kangur: lk 45).

Et euroraha on midagi odavam kui meie oma, ning seda "laiaks lüüa" polegi suur patt, seda tunnistab ka Anna-Maria Galojan: "Isegi kui ma oleks seda teinud, millest kõik räägivad, poleks see korruptsioon, kuna riigi raha mängus ei olnud. Või maksumaksja raha, mille poodi tassimisest samuti lehed kirendasid" (Galojan, lk 134). Selline suhtumine laieneb ilmselt ka neile, kelle ülesandeks on rahaasjades kehtivate reeglite kehtestamine ja nendetaitmise kontroll. Kui see nii poleks, siis oleks raske seletada, kuidas saadi MTÜ-s Eesti Euroopa Liikumine pikka aega suuri summasid takistamatult "tulude loopida". See fenomen on hästi jälgitav ka mullu "Pealtnägijast" avalikustatud Aardla poldri juhtumi puhul, kus selgelt ilmnes eurorahade kantimine ja mõtetu kasutamine. Enamikul juhtudest leiavad aga võimuorganid, et tegu on nn JOKK-skeemiga, ja asi summutatakse.

Veel teisegi kivi saab selle juhtumiga seoses visata valitsuse kapsaada. Kui meie meedias tauniti hiljaegu Kreekat selle eest, et see võlakriisis olles ei suuda oma riigis maksupetustele piiri panna, siis kuidas on lood meil? Galojani protsessis oli üheks süüdistuseks kinkekaartidega seonduv. Ka hiljuti lõppenud Tartu Haridusameti töötajate protsessil pandi raamatupidajale süüks manipuleerimist kinkekaartidega. Pärast protsessi lõppu püüdis kaitsja toimunut õigustada sõnadega: "Aga nii on see ju igal pool tavaks." (Huvitaval kombel on isegi allkirjutatule mingil hetkel pakutud töötasu kinkekaartides. Järelikult pole selline praktika üldsegi erandlik.)

Milles on selle asja mõte? Kinkekaartidega tasu või preemiat makstes saavad nii maksja kui ka saaja kõrvale hoida riigimaksude (vastavalt sotsiaali- ja tulumaksu) tasumisest. Paraku pole siiani midagi ette võetud sellise praktika tõkestamiseks.

Lõpetuseks tagasi Galojani juurde. Nagu teada, elab ta nüüd Londonis, kirjutab lugusid sealsetele väljaannetele, esineb loengutega ja nähtavasti loodab, et teda mitte kunagi Eestile välja ei anta. Vaevalt oleks ta muidu riskinud üllitada raamatut, kus suurt osa Eesti eliidist on kujutatud äärmiselt negatiivsete tegelastena. Emigreerumist enne vallaseminekut põhjendab Anna-Maria Galojan ka üsna omapärasel moel. Nimelt polevat Harku vangla administratsioon andnud talle julgeolekugarantiid, mida tema Londoni advokaadid taotlesid. Teisõnna, ta näeb vanglas ohtu oma elule. Sellise mõttekäigu põhjendatus peab jääma iga lugeja hinnata.

töötanud Paavo Kanguri „Hakkaja tüdruk“ ja Galojani enda „Kuidas minult varastati miljon“. Tõenäoliselt sai Kangur oma ülemustelt käsu avaldada raamat samaaegselt Galojani raamatu ilmutamisega, et summutada tolles esitatud fakte.

Liikumise eelmised juhatajad Ulrika Hurt ja Aivar Roopning Anna-Maria hilisem kompanjon portaalil *Trend 24* – Kadi Viljak. Neid nimesid on veelgi. Kriitikat pälviv näiteks Välispoliitika Instituudi direktor Andres Kasekamp. Seejuures on huvitav märkida, et Galojanil on esitada isegi üks pangadokument, kust selgub, et ülikalleid riideid on MTÜ Eesti Euroopa Liikumise arvel ostetud ka enne tema tööleasumist.

Kolmas teema Anna-Maria Galojani raamatus on nii kirjutav kui ka rääkiv meedia. Autor ei suuda kuidagi leppida sellega, et ajakirjanduses avaldati juba ammu enne tema kohtus süüdi mõistmist lugusid tegudest, mis andsid aluse teda üldsuse silmis "vargaplikaks" tembeldada. Kuigi avalugu ilmus Eesti Ekspressis, andis aja jooksul põhjust selleks enamik Eestis ilmutavaid väljaandeid.

annab kirjapandu ainet veel mitme olulise probleemi üle juurdlemiseks. Üheks neist on Euroopa Liidust saadavate toetussummade otstarbekas kasutamine ja kontroll selle üle. Rahvale püütakse pidevalt jätta muljet, et eurorahad on Eestile väga vajalikud ja et selle nimel tuleb riigil panustada ka Euroopa ühiskattasse. Samas vaadatakse sealt tulevate rahade kasutamise puhul paljudele rikkumistele sagedasti läbi sõrmede. Käesoleva loo kontekstis seonduv see MTÜ-ga Eesti Euroopa Liikumine. Kuigi kõnealustest raamatutest üheselt ei selgu, kust täpselt tulevad kõik seal liigutatavad summad, on ilmne, et valdavas osas rahastatakse seda Euroopast. Samas on tegemist organisatsiooniga, mille vajalikkuse ja kasulikkuse võib seada suure küsimärgi alla. Näiteks kirjutab Paavo Kangur: "Millega see organisatsioon tegeles ja tegeleb, on

TALLINNA TV 18. - 24. veebruar

ESMASPÄEV, 18.02

06:00	TÄNA. Nädala kokkuvõte*
06:15	Aleksei Turovski lood*
06:45	Kaameraga Hiinas*
07:15	Ameerika eestlased, vol 2*
07:45	Pärast tunde*
08:15	TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:30	Itaalia miniseriaal.
	Bandiidipealik 2/2*
10:10	Terve tervis*
10:40	Elamus. Draamateatri peakunstniku Riina Degtjarenkoga teatrist*
	Ühistevõime pooltund*
11:10	Kaameraga Hiinas*
11:35	Ameerika eestlased, vol 2*
12:05	EMV standardantsudes*
12:35	BBC ajalooline film. Britid*
13:10	Pühapäevate*
14:00	OTSE: Ülekanne
15:00	Riigikogust
	Draamaseriaal. Armuleek 26/305
17:15	TÄNA. Uudised
18:00	Kaming suun - TTVs tulekul...
18:15	BC Kalev/Cramo VTB kohtumiste tippetked
18:45	OTSE: Korvpall. BC Vaheajal Uudised
18:55	Krimiseriaal. Nero Wolfe 7/8
20:45	TÄNA. Lühiuudised
21:00	Krimiseriaal. Nero Wolfe jätkub
21:05	TÄNA. Lühiuudised
22:00	Krimiseriaal. Nero Wolfe jätkub
22:05	Komöödia. Miks ma abiellusin
22:35	TÄNA. Uudised*
00:30	Kaming suun - TTVs tulekul...*
00:45	Draamaseriaal. Armuleek*
01:10	TÄNA. Uudised*
01:55	BC Kalev/Cramo VTB*
02:10	Korvpall*
02:20	Info TV

TEISIPÄEV, 19.02

06:00	TÄNA. Uudised*
06:15	Kaming suun - TTVs tulekul...*
06:40	BC Kalev/Cramo VTB*
06:50	Korvpall*
08:40	TÄNA. Uudised*
08:55	Draamaseriaal. Armuleek*
09:40	TÄNA. Uudised*
09:55	Krimiseriaal. Nero Wolfe 7/8*
11:35	Kaming suun - TTVs tulekul...*
12:00	Ülekanne Riigikogust*
16:20	Pärast tunde*
16:50	Kaming suun - TTVs tulekul...*
17:15	Draamaseriaal. Armuleek 27/305
18:00	TÄNA. Uudised
18:15	Teeme ise
18:40	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 30/145
19:00	TÄNA. Lühiuudised
19:05	Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub
19:30	Linnaosa lood
20:00	TÄNA. Uudised
20:30	Draamaseriaal. Peaminister 7/14
21:00	TÄNA. Lühiuudised
21:05	Draamaseriaal. Peaminister jätkub
21:30	Vaba mõtte klubi
22:00	TÄNA. Lühiuudised
22:05	Vaba mõtte klubi jätkub
22:35	Komöödia. Kaktus
00:10	TÄNA. Uudised*
00:40	Teeme ise*
01:05	Linnaosa lood*
01:35	Draamaseriaal. Armuleek*
02:20	TÄNA. Uudised*
02:50	Vaba mõtte klubi*
03:50	Info TV

KOLMAPÄEV, 20.02

06:00	TÄNA. Uudised*
06:30	Teeme ise*
06:55	Linnaosa lood*
07:25	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse*
08:10	TÄNA. Uudised*
08:40	Draamaseriaal. Armuleek*
09:25	TÄNA. Uudised*
09:55	Draamaseriaal. Peaminister*
10:45	Vaba mõtte klubi*
11:45	Nõukogude Eesti 1961*
12:00	OTSE: LV Pressikonverents
12:30	Teeme ise*
12:55	Linnaosa lood*
13:25	BC Kalev/Cramo VTB*
13:35	Korvpall*
15:25	Draamaseriaal. Peaminister*

16:15	Vaba mõtte klubi*
17:15	Draamaseriaal. Armuleek 28/305
18:00	TÄNA. Uudised
18:15	LV Pressikonverents*
18:40	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 31/145
19:00	TÄNA. Lühiuudised
19:05	Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub
19:30	Meedia keskpunkt
20:00	TÄNA. Uudised
20:30	BBC draamaseriaal. Pärast surma 7/14
21:00	TÄNA. Lühiuudised
21:05	BBC draamaseriaal. Pärast surma jätkub
21:25	OTSE: Tallinn 24
22:00	TÄNA. Lühiuudised
22:05	OTSE: Tallinn 24 jätkub
22:20	Linn ja muusika
22:50	Meedia keskpunkt*
23:20	Mängufilm. Paani labürint
01:15	TÄNA. Uudised*
01:45	Draamaseriaal. Armuleek*
02:30	Tallinn 24*
03:20	TÄNA. Uudised*
03:50	Linn ja muusika*
04:20	Info TV

NELJAPÄEV, 21.02

06:00	TÄNA. Uudised*
06:30	LV Pressikonverents*
06:55	Meedia keskpunkt*
07:25	Draamaseriaal. Keelatud armastus*
08:10	TÄNA. Uudised*
08:40	Draamaseriaal. Armuleek*
09:25	TÄNA. Uudised*
09:55	Tallinn 24*
10:45	BBC draamaseriaal. Pärast surma 7/14*
11:35	Linn ja muusika*
12:05	Koolitants 3/18*
12:55	LV Pressikonverents*
13:20	Meedia keskpunkt*
13:50	Perefilm. Lapsed hoos
15:25	Linn ja muusika*
15:55	Meedia keskpunkt*
16:25	Tallinn 24*
17:15	Draamaseriaal. Armuleek 29/305
18:00	TÄNA. Uudised
18:15	Päevakava
18:40	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 32/145
19:00	TÄNA. Lühiuudised
19:05	Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub
19:30	Tallinlase tarbeks
20:00	TÄNA. Uudised
20:30	Dokumentaalfilm. Kirik, tornikell ja linnakodanik
21:00	TÄNA. Lühiuudised
21:05	Dokumentaalfilm. Kirik, tornikell ja linnakodanik jätkub
21:30	BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 7/8
22:00	TÄNA. Lühiuudised
22:05	BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis jätkub
22:30	Maatriks*
23:00	Vaba mõtte klubi*
00:00	TÄNA. Uudised*
00:30	Päevakava*
00:55	Tallinlase tarbeks*
01:20	Draamaseriaal. Armuleek*
02:05	TÄNA. Uudised*
02:35	Vaba mõtte klubi*
03:35	Maatriks*
04:05	Info TV

REEDE, 22.02

06:00	TÄNA. Uudised*
06:30	Päevakava*
06:55	Tallinlase tarbeks*
07:20	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 32/145*
08:05	TÄNA. Uudised*
08:35	Draamaseriaal. Armuleek*
09:20	TÄNA. Uudised*
09:50	Dokumentaalfilm. Kirik, tornikell ja linnakodanik*
10:40	BBC krimiseriaal. Surm Paradiisis 7/8*
11:35	Maatriks*
12:05	Vaba mõtte klubi*
13:05	Päevakava*
13:30	Tallinlase tarbeks*
13:55	Roheline Tallinn*
14:25	Linnaosa lood*
15:00	Koolitants 3/18*
15:55	Päevakava*
16:20	Tallinlase tarbeks*
16:45	Maatriks*
17:15	Draamaseriaal. Armuleek 30/305
18:00	TÄNA. Uudised
18:15	Oma Valitsus
18:40	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 33/145
19:00	TÄNA. Lühiuudised

19:05	Keelatud armastus. Otse südamesse jätkub
19:30	Mina, tallinlane
20:00	TÄNA. Uudised
20:30	Kultuurimeeter
21:00	TÄNA. Lühiuudised
21:05	Linnaliiklus
21:35	ZDF ja Rootsi põnevusseriaal. Arne Dahli "Suurvesi" 1/2
22:00	TÄNA. Lühiuudised
22:05	Arne Dahli "Suurvesi" jätkub
23:10	Tallinn 24*
00:00	TÄNA. Uudised*
00:30	Oma Valitsus*
00:55	Mina, tallinlane*
01:25	Draamaseriaal. Armuleek*
02:10	TÄNA. Uudised*
02:40	Kultuurimeeter*
03:10	Linnaliiklus*
03:40	Tallinn 24*
04:30	Info TV

LAUPÄEV, 23.02

08:00	TÄNA. Uudised*
08:30	TeVeVeke. Multifilm
08:40	Draamaseriaal. Keelatud armastus. Otse südamesse 33/145*
09:25	TÄNA. Uudised*
09:55	Draamaseriaal. Armuleek*
10:40	TÄNA. Uudised*
11:10	Kultuurimeeter*
11:40	Linnaosa lood*
12:10	Linnaliiklus*
12:35	Linn ja muusika*
13:05	ZDF ja Rootsi põnevusseriaal. Arne Dahli "Suurvesi" 1/2*
14:35	Inimeste lood
15:05	Dokumentaalfilm. August 1991. Tulevikumälestused
16:05	Linnaliiklus*
16:30	Kultuurimeeter*
17:00	Linn ja muusika*
17:30	Dokumentaalfilm. Üksinda ja koos
18:30	Aleksei Turovski lood*
19:00	BBC loodussari. Meie erilised loomad
19:30	Keskonnanaädal
20:00	TÄNA. Uudised
20:15	Itaalia miniseriaal. Daami tagasitulek 1/4
22:00	Kas tohib?
22:30	Pillimeeste klubi
23:30	Inimeste lood*
00:00	TÄNA. Uudised*
00:15	Dokumentaalfilm. Üksinda ja koos*
01:15	Aleksei Turovski lood*
01:45	Keskonnanaädal*
02:15	TÄNA. Uudised*
02:30	Kas tohib?*
03:00	Pillimeeste klubi*
04:00	Info TV

PÜHAPÄEV, 24.02

08:00	TÄNA. Uudised*
08:15	TeVeVeke. Multifilm
08:25	Aleksei Turovski lood*
08:55	TÄNA. Uudised*
09:10	BBC loodussari. Meie erilised loomad*
09:40	Keskonnanaädal*
10:10	Kas tohib?*
10:40	Itaalia miniseriaal. Daami tagasitulek 1/4*
12:20	Teeme ise*
12:45	Tallinlase tarbeks*
13:10	Linnaliiklus*
13:35	Pillimeeste klubi*
14:35	EMV standardantsudes 2013, 3. osa
15:00	Pühapäevate*
16:00	Koolitants 4/18
16:50	Draamaseriaal. Peaminister 7/14*
17:40	Dokumentaalfilm. Balti loorberid
18:40	BBC ajalooline film. Britid 6/7
19:30	Ameerika eestlased, vol 2, 6/12
20:00	TÄNA. Nädala kokkuvõtte
20:15	Itaalia miniseriaal. Daami tagasitulek 2/4
22:00	Kontsert. Isamaalised laulud
22:55	Mängufilm. Marie ja Bruce
00:25	TÄNA. Nädala kokkuvõtte*
00:40	Ameerika eestlased, vol 2, 6/12*
01:10	Dokumentaalfilm. Balti loorberid
02:10	TÄNA. Nädala kokkuvõtte*
02:25	Pühapäevate*
03:25	Kontsert. Isamaalised laulud*
04:20	Info TV

Nädala juubilar JEAN EFFEL 105

Jean Effel, pärisnimega François Lejeune (12. veebruar 1908 Pariis – 16. oktoober 1982 Pariis) oli prantsuse maalikunstnik, karikaturist ja illustreerija, kes ennast pidas ajakirjanikuks ja poliitiliseks kommentaatoriks.

Ta isa Albert Abraham Lejeune oli suurkaupmees ja ema Pauline Marie Clairin oli saksa keele professor. Jean sai väga mitmekülgse humanitaarhariduse – õppis keeli, kunsti, muusikat ja filosoofiat Pariisis. Vaatamata isa pingutustele ja soovile, et poeg võtaks üle tema äri, ei huvitanud noormeest kaubandus absoluutselt. Ta läks perega tülli ja lahkus kodust kindla sooviga tegelda dramaturgiaga. Kirjutaski näidendi ja katsetas maalikunsti, kuid sellega kaasnesid puuduse- ja näguripäevad. Ootamatult saavutas ta edu karikatuuridega ajalehtedes, millele hakkas kaastööd tegema alates 1933. aastast. Oma joonistustele kirjutas François Lejeune varjunimeks *Jean Effel*, kasutades ees- ja perekonnanime algustähti („eff“ & „el“).

Kunstniku looming poliitiline suund kujunes välja juba eelmise sajandi kolmekümnendatel aastatel. Ta töötas peamiselt vasakpoolsetes ajalehtedes, andes oma tugeva hinnangu tollastele sündmustele. Üha sagedamini ilmusid

ajalehtedes tema teravad karikatuurid Hitlerist, Göringist, Ribbentropist, Mussolinist, Francost. Fašistliku okupatsiooni ajal võttis Effel osa vastupanuliikumisest, töötades põrandaaluses „Kesköises kirjastuses“ ja andes koos teiste ajakirjanikega välja satiirilisi lendlehti.

Jean Effeli loominguline õitseng saabus pärast sõda. Tema mõjukamate teoste hulka kuulub raamat „Ikka veel okupeeritud“, millesse on koondatud parimaid karikatuure aastaist 1947–1955. Ühe kriitiku arvates pidanuks seda kogumikku nimetama „Jänkid, kasige koju!“, sest joonistusi seob ühine idee, mille kohta on päris selgesti öeldud autori eessõnas: „1947. aasta... Kolm aastat on möödunud sellest ajast, mil me vabanesime sakslastest, kuid mitte vabastajatest. Vastupidi – okupatsioon kestab edasi.“

Effel jätkas ühiskondlikku tegevust mitmel rindel, jäädes kogu aeg sõjakriitiliseks. Aastail 1957–1960 avaldas ta ajalehtedes „*Humanité Dimanche*“, „*France Soir*“ ja „*Lettres Françaises*“ hulgaliselt karikatuure, milles olustikuliste süžeede hulgas on muidki „lemmikuid“: hindade tõus, korterikriis jms. Olustikulised karikatuurid ei andnud oma teravuse poolest poliitilistele tihti alla.

Ajalehejoonistus peab kõigepealt olema silmatorkav, täpne, lakooniline. Selles suhtes arendas Effel edasi terve rea karikatuurimeistrite traditsioone. Tema produktiivsus oli tohutu. Oma karikatuurides naeris ta õelalt välja saamatuid poliitikuid, kuid samas leidub ka lihtsalt naljakaid töid, mis on teostatud maheda, heatahtliku muhelusega. Peale päevalehtede tegi ta kaastöid satiirajakirjadele „*Le Canard enchaîné*“, „*L'Os*“ ja „*Satirix*“.

Eestlased on Jean Effeliga tuttavad peamiselt „Maailma loomise“ viiendal seeria

põhjal. Eesti keeles ilmusid need pealkirjade all „Maailma ja inimese loomine“ (1961), „Adam õpib maailma tundma“ (1962), „Ajakaja. Siit-sealt. Taime loomine ja teisi seeriaid“ (1964), „Aadama ja Eeva armastus“ (1975). Kunstnik alustas selle pentaloogiaga juba enne Teist maailmasõda, valmis sai see 1945. aastal. Režissöör Eduard Hofman tegi sellest filmi 1957. aastal ja 1961. aastal valmis vene dramaturgi Isidor Štoki käe all nukunäidend täiskasvanuile „Jumalik komöödia“.

Tuntud on ka Effeli karika-

tuuriraamat „Kui loomad veel rääkisid“ (1953). Ammendamatu fantaasia ja ülevoolav optimism on end seal kõige täiuslikumalt ilmutanud. Juba enne sõda oli Effel korduvalt valinud oma joonistustele süžeesid piiblitlugudest, pidades neid väga sobivaks, et naljatoomil rääkida tõsistest asjadest. „Maailma loomine“ on kunstniku suurim saavutus selles žanris. Nagu ta ise on öelnud: „Minu Issand Jumal pole muidugi katekismuse suursugune jumal. Ta on äärmiselt heatahtlik, pole põrmugi agressiivne – ta on Jõuluvana lallepoeg ja laste sõber.“

Üks prantsuse kriitikute kirjutus Effeli kohta: „Ta oskab lõbu tunda kõigest: taevatähtedest või stetoskoobist, raudtatavast hobusest või pingviinist, tuukrist või inglisi.“ Kuid see ei tähendanud sugugi, et kunstniku huumor puudutas juhuslikke, tähtsusetuid asju. Jutt on hoopis muust: oskusest kõike koomiliseks muuta, leida koomikat kõikjal ja kõigepealt muidugi inimestest. Kunstnikule on omane kaasajatuunetus, tema olustikulistes joonistustes võib leida sotsiaalsete konfliktide vastukaja. Naerudiapasoon on õige lai: mahedast, heasüdamlikust muhelusest läheb ta üle sarkasmi.

Head suhted olid Jean Effelil NSV Liiduga ja ta oli pika-aegne Prantsuse–Tšehhoslovakkia sõprusühingu esimees. 1958. aastal andis Ülemaailmne Rahunõukogu talle kuldmedali. 1967. aastal sai Jean Effelist Lenini rahupremia laureaat.

Jean Effel on maetud Honfleuri Normandias. Effelinimeline kultuurikeskus asub Põhja-Prantsusmaal Carvini linnakeses.

Andrus Tamm,
huumorajakirja *Pilkaja*
peatoimetaja

Tulge Otepäele

suusatama!

Öömaja pakume
Edgari külalistemajas,
süüa Edgari trahteris,
pesemist saunas
ja pidu keldrisaalis.

tel. 56479251, 7666550
www.hot.ee/karnivoor/

Õnnitleme sõbrapäeval ja vabariigi aastapäeval!

Klubi „Keskpäev“ õnnitleb kõiki sõpru ja eestimeelseid inimesi sõbrapäeva ning Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva puhul!

Mustamäe kultuurikeskuses Kaja alustab „Kultuuritund“

16. veebruaril kell 13 saab Mustamäe Kultuurikeskuses Kaja stardi linnaosavalitsuse poolt ellu kutsutud kultuuriürituste sari „Kultuuritund“.

Külaliseks on trio „Romanss“, kes on ennast kaunitse vene romanssidega laulnud paljude südamesse nii Eestis kui ka mujal maailmas.

Sari „Kultuuritund“ käib veebruarist oktoobrini. Publikuni tuuakse kilde Eestis elava kuue rahva kultuurist. Esindatud on armeenlased, korealased, gruusalased, setod. Esinevad ansamblid ja tantsijad, oodata on teatrietendust.

„Kultuuritunnile“ järgneb vestlusring, mida esimesel korral juhivad vene keeles

Mustamäe halduskogu esimees **Igor Kravtšenko** ja Tallinna linnavolikogu liige **Margarita Tšernogorova**.

Kõik „Kultuuritunni“ üritused on tasuta. Täpsem info Mustamäe linnaosa koduleheküljel!

Tartus

Reedel, 15. veebruaril kell 14 arutlus Tartu Linnavalitsuse haridusosakonna saalis (Raekoja pl 12) eakate eluolu üle Riigikogu sotsiaalkomisjoni liikme **Heljo Pikhofiga**.

Teisipäeval, 19. veebruaril kell 10-12 nõustab tartlasi Keskerakonna Tartu linna piirkonna büroos (Ülikooli 12) jurist **Asta Liivak**.

“Meedia keskpunkt” Tallinna Televisioonis

Kolmapäeval k 19.30, kordussaade k 22.50
50. saade! Teemad:

* Algas Mao aasta. Eesti ja Hiina – kas täiesti võrreldamatud?

* Jürgen Ligi kiidab Tallinna ja nimetab teda “nn Hongkongiks”.

* Valitsuse sotsiaal- ja regionaalpoliitika: maahaiglate sulgemine.

Saates:
Urmi Reinde, Mart Ummelas, Heimar Lenk

„Pärast tunde“ Tallinna Televisioonis!

Reedel, 15. veebruaril kell 19.30 haridusteemaline saade „Pärast tunde“

Teema: õpetajate palgad

Saatejuht **Märt Sults**

Lasnamäe seniorsektsoon teatab!

Pühapäeval, 17. veebruaril kohtub poliitika huviliste senioridega Kesknädala peatoimetaja **URMI REINDE**.

Räägime elust poliitikas ja poliitikast elus. Kõik on oodatud!
Kohtume kell 14.00 Pae tn 19.